

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 16 juni.

2 § Svar på interpellation 2007/08:706 om stöd för introduktion och delaktighet

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO

SABUNI (fp):

Herr talman! Eva-Lena Jansson har frågat mig om jag avser att vidta några åtgärder i syfte att introduktion och delaktighet i det svenska samhället inte ska förhindras av avsaknaden av ID-kort.

Jag instämmer med Eva-Lena Jansson om att tillgång till ID-kort är viktigt för människors möjlighet till introduktion och delaktighet i det svenska samhället. En särskild utredare har också lämnat förslag till lösning på hur personer som är folkbokförda i Sverige ska kunna få ett ID-kort (SOU 2007:100).

Utredaren föreslår att polisen ska ansvara för att utfärda sådana ID-kort. Justitieministern har emellertid, som Eva-Lena Jansson också nämner i sin interpellation, i ett skriftligt frågesvar förklarat att det under beredningen av utredarens förslag gjorts bedömningen att polisen inte bör anförtros uppgiften. Skälet till detta är att polismyndigheternas arbete bör koncentreras till det som ligger inom polisens kärnverksamhet.

Inom Regeringskansliet arbetar vi nu vidare med beredningen av ärendet och kommer att redovisa regeringens ställningstagande i budgetpropositionen, och jag kan försäkra Eva-Lena Jansson att frågan har hög prioritet.

I avvaktan på att problemet får en lösning fortsätter jag att arbeta för att introduktionen för nyanlända flyktingar med flera ska bli så snabb och effektiv som möjligt.

Anf. 2 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Jag ska börja med att tacka för ett svar som knappt är något svar. Jag har ställt frågan med anledning av att jag har lyft fram frågan om ID-kort vid ett flertal tillfällen.

Det första tillfället som jag lyfte fram frågan var i en motion hösten 2006. I februari 2007 lämnade jag in en interpellation till Åsa Torstensson i frågan om ID-kort. Interpellationen besvarades i mars 2007 av integrationsminister Nyamko Sabuni. Hon utlovade då en skyndsam utredning för att åstadkomma en tillfredsställande lösning på problemet att många människor nekas att få ID-kort. Sedan dess har Svensk Kassa-service slutat att över huvud taget utfärda ID-kort. Det fanns också stora svårigheter. Nu hänvisas människor till bankväsendet.

Jag har blivit kontaktad av studentföreningar som berättar att utländska studenter inte kan få ID-kort. Jag har också blivit kontaktad av personer som beskriver att det även blir problem med den fria rörligheten inom EU med arbetskraft som verkar i Sverige därför att man inte kan få ID-kort.

Att utländska studenters studier nu ska försvåras genom att man ökar avgiften för dem är inte ett sätt att lösa problemet med ID-korten. Vad jag skulle vilja veta är vad man gör från regeringens sida.

I svaret från ministern står det att polismyndigheternas arbete bör koncentreras till det som ligger inom polisens kärnverksamhet. Då måste jag fråga ministern om pass är en kärnverksamhet, för i dag är det ju polisen som utfärdar pass. Eftersom utredaren ansåg att polisen är särskilt lämplig för den här uppgiften blir min fråga: Varför tycker inte regeringen det? Om jag har förstått det rätt är det polisstyrelsen som anser att man inte bör utfärda ID-kort. Men regeringen har ju haft för vana tidigare att köra över remissinstanser och inte lyssna på dem, och i det här fallet var utredaren väldigt noga med att påpeka att lämpligheten hos polismyndigheten är god.

Det som jag utlovades i mars 2007 var att det skulle ske en skyndsam hantering. I svaret som jag har fått från Nyamko Sabuni hänvisas det till budgetpropositionen. Då blir frågan: När kommer ett resultat? Justitieministern säger ju i sitt svar att hon inte kan utlova en lösning 2008. Det betyder att det blir tidigast 2009. Då är det alltså två år sedan jag ställde min första interpellation i ärendet. Därför tycker inte jag att frågan har högsta prioritet, som ministern säger i svaret här i kammaren.

Problemet med introduktion och delaktighet är, och jag har försökt rada upp ett antal problem, att människor har svårt att söka jobb då de inte kan identifiera sig, kan inte hyra film, kommer inte in på krogen, kan bli nekade att handla på Systembolaget. Det här gäller utländska medborgare från olika länder som inte får tag i ID-kort.

Då frågar jag vad regeringen avser att vidta för åtgärder för att introduktion och delaktighet i det svenska samhället inte ska förhindras, och svaret är: Inget. Ministern svarar: Jag fortsätter att arbeta för att introduktionen för nyanlända flyktingar med flera ska bli så snabb och effektiv som möjligt. Men hon har ingen konkret åtgärd.

Därför, herr talman, kvarstår min fråga: Vad tänker regeringen göra? Och hur kan man tycka att det är en skyndsam hantering när frågan har dragits i långbänk i snart två års tid? Det är obegripligt för mig.

Herr talman! Som Eva-Lena Jansson säger ställde hon en interpellation till regeringen i februari. Hon fick svar i mars. I april tillsattes en utredning som skulle lägga fram förslag på vem som skulle utfärda ID-korten för att personer som är bosatta i Sverige men som inte kan identifiera sig ska kunna få ID-kort på ett rättssäkert sätt.

Utredaren har lagt fram ett antal olika förslag. Bland annat nämns polismyndigheten, Skatteverket och Migrationsverket. Nu bereder regeringen förslaget inom Regeringskansliet. Vi har fattat beslut om att polismyndigheten inte är den rätta myndigheten för detta. Även om de utfärdar pass betyder det inte att vi kan ålägga dem hur många andra uppgifter som helst, för syftet är att de ska kunna renodla sina uppgifter så långt möjligt.

Vi återkommer i budgetpropositionen med alla svar som Eva-Lena Jansson vill ha. Under tiden bereds frågan i Regeringskansliet. Det var som sagt i december som utredningen lades fram för regeringen, och i dag är det juni. Det är inte ovanligt att den här typen av frågor tar lite längre tid att bereda än vad Eva-Lena Jansson vill göra gällande här.

Återigen vill jag påpeka att det handlar om människor som inte kan identifiera sig. Därför måste vi hitta ett rättssäkert sätt att göra detta, och då kan vi inte hålla på med tillfälliga lösningar. Jag förstår att det är många människor där ute som har svårt att uträtta sina vardagliga ärenden när de saknar ID-kort, men vi bereder detta skyndsamt och återkommer så fort som möjligt.

Anf. 4 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Problemet är att det inte händer någonting. Som jag noggrant påpekade hade jag så sent som den 20 april fortfarande inte kunnat se på regeringens hemsida att man hade tillsatt någon utredning. Sedan fick jag svaret att det hade tillsatts en utredning den 19 april. Jag har sedan legat på i den här frågan, och man har återkommit och sagt att det ska komma ett konkret svar från utredaren och att frågan ska lösas.

De här människorna som befinner sig i Sverige är inte en liten grupp. Vi pratar om utländska studenter, vi pratar om gästprofessorer och vi pratar om människor som är anställda på företag och verkar i Sverige som inte är gifta med en svensk medborgare och därmed inte kan skaffa sig ett svenskt ID-kort. Det är en jättestor grupp. Svenska medborgare som inte har en anhörig och inte kan verifiera vem de är har inte heller möjlighet att skaffa sig ID-kort. Det kan handla om en så enkel sak som att kunna ta ut pengar. Nu är det många som har betalkort. Men det är inte alla som har den möjligheten, framför allt inte de människor som nyligen har anlänt till Sverige och som inte kan få ett konto. Den här frågan måste komma till en lösning.

Nyamko Sabuni hänvisar till budgetpropositionen. Med all respekt för att regeringen säkert har massor av bra idéer, vilket jag i och för sig inte riktigt tror på, och återkommer till frågan i budgetpropositionen, så kommer det att ta lång tid. Jag förstår inte hur frågan kan höra hemma där. Det här är en sak som måste lösas. Om polisen inte ansågs vara en lämplig myndighet, finns det då inte någon annan myndighet som Migrationsverket eller skattemyndigheterna? Det finns ju flera myndigheter.

Svar på
interpellationer

Min fråga är då: Är det därför att polisen anser att det här inte ingår i deras kärnverksamhet och att man behöver pengar för detta som man har sagt nej? Kan man hävda att pass är en kärnverksamhet är steget inte långt till att utfärda ID-kort. Därför kan jag fortfarande inte förstå svaret från Nyamko Sabuni.

Jag kan inte heller förstå hur man ska jobba för att introduktionen för nyanlända flyktingar ska bli så snabb och effektiv som möjligt när det gäller delaktighet i det svenska samhället om man inte kan få ID-kort. Det försvårar omständigheterna för människor. Diskussionen och debatten om papperslösa visar människor som lever på skuggsidan, men nu talar vi om människor som är här legalt. Det är människor som genom EU:s fria rörlighet är här och arbetar och verkar men som inte kan få ett ID-kort. Det handlar också om svenska medborgare, men problematiken gäller nu de utländska medborgare som har kommit till Sverige, fått uppehållstillstånd och verkar här utan att kunna få ett ID-kort.

Man borde därför försöka snabbutreda vem som ska göra det och inte hänvisa till en budgetproposition. Med all säkerhet kommer den att dra ut på tiden. Vi kanske inte får ett resultat förrän sommaren 2009. Om den myndighet som regeringen då föreslår inte vill ha det säger regeringen att man måste utreda det vidare. Vad ska dessa människor göra under tiden? Vad är svaret från integrationsministern? Hur ska de kunna identifiera sig under tiden? Hur ska de försöka verka och leva? Hur ska de kunna bli delaktiga?

Vid EU-valet sommaren 2009 kommer de som är EU-medborgare att krävas på legitimation när de ska rösta. Då kan de inte identifiera sig med ett ID-kort och hindras från att rösta.

Jag har inte fått ett svar, herr talman. Jag vill gärna ha ett svar. Jag upprepar mina frågor till integrationsministern.

Anf. 5 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO
SABUNI (fp):

Herr talman! Jag håller med Eva-Lena Jansson om att det är ett problem. Mitt svar är att frågan bereds inom Regeringskansliet. Vi återkommer till frågan i budgetpropositionen. Vi ska se till att dessa människor kan rösta i EU-valet 2009; det kan jag lova dig. Frågan bereds i vanlig ordning. Vi kan i dag inte ge en tidpunkt för när det ska bli möjligt att utfärda ID-korten, men vi återkommer till frågan i budgetpropositionen.

Eva-Lena Jansson kan väl inte tro att bara för att vi säger att vi ska återkomma i budgetpropositionen så jobbar vi inte med frågan i Regeringskansliet? Frågan bereds. Vi återkommer med detaljerade svar till Eva-Lena Jansson och resten av riksdagen i budgetpropositionen till hösten.

Anf. 6 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! I december 2007 fick vi svaret att polisen skulle ta hand om frågan. Nu i juni 2008 får vi reda på att regeringen bereder frågan och återkommer i budgetpropositionen. Vi får alltså kanske ett svar i december 2008 på samma fråga: Vem ska utfärda ID-korten?

Jag har påpekat flera gånger att jag tycker att regeringens hantering av frågan är ovanligt saktfärdig. Jag önskar för alla de människor som upplever problem med ID-kort att frågan får en mycket skyndsammare hantering och att vi slipper vänta ända till hösten 2008.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 2007/08:134
23 juni

Svar på
interpellationer

3 § Svar på interpellationerna 2007/08:650, 654, 655 och 660 om fastighetsskattens effekter

Anf. 7 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Monica Green, Karin Åström, Gunnar Sandberg och Hans Stenberg har interPELLERAT i frågor som samtliga är ställda mot bakgrund av att Villaägarnas Riksförbund låtit SCB göra en prognos av utfallet av 2009 års fastighetstaxering för småhus. Enligt denna prognos kommer taxeringsvärdena att öka. Jag väljer att avge ett gemensamt svar på interpellationerna.

Den statliga fastighetsskatten på bostäder är från och med i år ersatt av en kommunal fastighetsavgift. Utöver den av regeringen utlovade begränsningen av fastighetsavgift för pensionärer har jag för närvarande inte för avsikt att vidta någon annan förändring av boendebeskattningen.

Att den relativt begränsade fastighetsavgiften för 2008 i vissa fall kan bli högre för 2009 och senare år beror dels på höjda taxeringsvärden, dels på indexeringen av fastighetsavgiftens takbelopp. Dessa höjningar är sådana som kunnat förväntas, vilket framgår av propositionen om kommunal fastighetsavgift. Jag avser därför inte att vidta några särskilda åtgärder med anledning av detta. De pengar som tillkommer genom avgiftshöjningarna kommer kommunerna till godo utan att statsbidragen sänks.

Jag vill framhålla att avgiftssatsen på 0,75 procent av taxeringsvärdet är lägre än fastighetsskattesatsen på 1 procent av taxeringsvärdet. Detta förhållande samt taket för fastighetsavgiften betyder att taxeringsvärdeshöjningar för småhus inte längre ger lika stora ökningarna av beskattningen som var fallet med de tidigare fastighetsskattegränserna.

Hur den kommunala avgiften fördelas över landet kommer att kunna besvaras först när det faktiska utfallet är känt.

Då Karin Åström, som framställt interpellation 2007/08:654, anmält att hon var förhindrad att närvara vid sammanträdet medgav talmannen att Lars U Granberg i stället fick delta i överläggningen.

Talmannen konstaterade att Monica Green, som framställt interpellation 2007/08:650, inte var närvarande i kammaren.

Anf. 8 LARS U GRANBERG (s):

Herr talman! Interpellationen är skriven av Karin Åström och handlar om den beräkning som finansminister Anders Borg hänvisade till. Den visar att fastighetsavgiften kommer att slå hårt runt om i vårt land.

Jag vill börja med att visa en tidningsbild där en allianspartner till finansministern säger oj, oj, oj till att 84 procent av Kalmar läns småhusägare får höjd skatt.

Tittar vi på Norrbottens län, som jag kommer från, i samma beräkning som Chatrine Pålsson sade oj, oj, oj till är det åtta kommuner som får 100 procents höjning av fastighetsskatten och fyra kommuner får 99 procent. I min hemkommun Piteå får vi 95 procents höjning av den kommunala fastighetsavgiften. I Luleå får man 63 procent. Det ska jämföras med kommuner som Lidingö, Danderyd, Nacka och Täby som inte får höjd fastighetsskatt. Det är det som Karin Åströms interpellation bottnar i. Orättvisan är total.

Svaret från Anders Borg är att det är för tidigt att dra några växlar; vi får vänta och se. Men låt oss leka med svaret lite grann, finansministern, och än en gång räkna upp: 100 procent i åtta kommuner i Norrbotten och ingenting i Täby, Nacka och Danderyd. Vad är finansministerns svar i det läget?

Anf. 9 GUNNAR SANDBERG (s):

Herr talman! Jag tackar finansminister Anders Borg för svaret på min interpellation. Monica Green hälsar också och tackar, men hon liksom jag är inte riktigt nöjd med svaret.

SCB och Villaägarnas beräkningar visar att mer än hälften av alla småhusägare i landet kommer att få höjd skatt nästa år. Hittills har de haft en låg fastighetsskatt men får nu skatten höjd till 6 000 kronor om året. Sedan fortsätter höjningarna allteftersom index räknas upp.

För mitt hemlän Jämtlands län visar prognoserna att taxeringsvärdena stiger i samtliga av länets åtta kommuner. I sju av dem är det mellan 88 procent och 100 procent av husen som får en höjning. I Östersund, med de högst taxerade husen, är det drygt hälften som kan räkna med en höjd skatt.

Det är minst sagt ett svek mot alla som trodde på de borgerliga partiernas löften om avskaffad fastighetsskatt. Regeringen har bytt namn på skatten, men den finns likväl kvar. Dessutom är den så kallade kommunala avgiften mer än dubbelt så hög mot vad som sades i valrörelsen. Undra på att protesterna är högljudda runt om i landet. Det som folk protesterar mot är inte bara de brutna vallöften. Det handlar lika mycket om den stora orättvisa som gäller i dag. Husägarna i glesbygden betalar samma skatt för sina små egna hem som husägarna i Täby, Lidingö och Danderyd gör för sina hus. Där är villorna värderade till miljontals kronor. I Jämtland är värdet i bästa fall några hundratusen kronor. Värdet på villorna i Täby, Lidingö och Danderyd växer utan att ägarna behöver göra annat än att se på. Värdet på husen i Jämtlands län minskar oavsett hur väl man sköter dem. De höjda taxeringsvärdena är i första hand resultat av indexuppräknings.

Trots helt olika förutsättningar ska husen beskattas lika. Denna orättvisa blir särskilt tydlig i det exempel som jag skrev om i min interpellation.

Det handlar om en kvinna som hittade ett trevligt hus i Strömsund som hon ville köpa. Utgifterna för lån och andra boendekostnader skulle inte bli högre än hyran för den lägenhet som hon bodde i. Därför skulle det inte vara något problem för henne att klara av utgifterna för sitt nya boende. Men banken gav inte lån till husköpet utan stoppade affären. Banken menade att husets värde inte borgade lånet eftersom man räknade med att värdet kommer att minska framöver.

I motsats till husen i huvudstadens välmående grannkommuner är inte ett husköp i Strömsund en lönande investering för framtiden. Det är en förlustaffär. Här köper man hus för att bo i, inte för att spekulera i kommande vinster, ändå kan inte alla förverkliga sin dröm om en liten röd stuga på landet.

Trots detta anser alltså regeringen att boende i Strömsund och på andra mindre orter i landet ska betala samma skatt för sitt hus som villaägarna i tillväxtregioner. Det är inte rimligt utan i högsta grad orättvist.

Min fråga till finansministern kvarstår: Vad tänker finansministern göra för att husägarna i landet ska få mer rättvisa villkor för sitt boende?

Anf. 10 HANS STENBERG (s):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka finansministern för svaret på interpellationen, även om det är förbluffande att finansministern är så uppenbart nöjd med ett skattesystem som ger samma skatt för en lyxvilla som är värd flera miljoner som för ett ordinärt småhus som är värt 800 000 kronor. Det är en mycket märklig syn på rättvisa.

Det skattesystem som vi har när det gäller fastighetsskatten innebär, om vi tar mitt hemlän Västernorrland, att i stort sett alla fastighetsägare får höjd fastighetskatt när taxeringsvärdena höjs 2009. Det upplever man naturligtvis som väldigt orättvist eftersom man helt slipper höjning för dyra fastigheter som framför allt finns i storstadsregionerna men även i mitt hemlän. Dessutom har man tidigare fått en väldigt stor sänkning av skatten för de dyraste fastigheterna.

Det fanns väljare som lyssnade på lockropen från de borgerliga partierna inför valet. Det var lite olika bud; en del ville avskaffa fastighets-skatten helt, en del ville sänka den ordentligt. Det talades om ett tak på 2 800 kronor. Det är ganska långt från de 6 000 kronor vi har i dag.

Om man dessutom är låginkomsttagare har man fått uppleva att man inte har fått del av de stora skattesänkningarna på dyra fastigheter. Man har blivit av med den begränsningsregel som tidigare fanns när det gällde skatten som innebar en begränsning av hur mycket fastighetsskatt man behövde betala i förhållande till inkomsten. Nu tänker regeringen återinföra en sådan begränsningsregel, men bara för pensionärer har jag förstått. Det upplevs som ännu mer orättvist.

Om man säljer sitt hus i framtiden får man dessutom vara med och betala den sänkta fastighetsskatten för de dyra fastigheterna i form av höjd reavinstskatt. De som sitter med låga inkomster i små billiga fastigheter får en höjd beskattning, medan de som äger de dyraste villorna får sänkt skatt. Det är ett oerhört bakvänt resonemang.

Före valet pratades det om en gräns på 2 800 kronor. Jag har förståelse för att finansministern kom till slutsatsen att det inte går att sätta gränsen så lågt. Pengarna behövs för att finansiera den allmänna välfärden. Det är en riktig bedömning av finansministern. Pengarna behöver tas in. Men vad jag inte kan begripa är att man väljer att ta in dem på ett så fruktansvärt orättvist sätt. Det måste ju gå att ta in pengarna med en betydligt rättvisare fördelning.

Jag vill därför fråga finansministern om han verkligen inte är beredd att göra någonting åt den uppenbart orättvisa utformning vi har av fastighetsskatten.

Anf. 11 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Herr talman! Jag vill tacka interpellanterna för att vi får möjlighet att diskutera fastighetsskatten i denna härliga sommartid. Jag vill också tacka statsrådet för svaret.

Frågan är: Hur ska fastigheter beskattas? Det är det grundläggande. Ska vi beskatta efter inkomst till exempel? Det är väl ingen här som tycker att man ska betala hyra i bostadsrätter eller hyresrätter efter hur hög inkomst man har. Det systemet har vi haft tidigare. Det har inte funnits något samband mellan inkomsten och den skatt man ska betala när man bor i villa.

Jag tycker att det viktigaste är att ta reda på vad Socialdemokraterna tycker. Vad tycker Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet i den här frågan? Kan ni lova att återinföra det gamla systemet?

De tidigare statsråden Östros och Pagrotsky ägnade sig ofta åt att diskutera alternativen. Interpellationsdebatter har just karaktären att man får granska vad de andra säger.

Hur vi än har granskat under de här två åren har vi inte sett något alternativ till den bostadsbeskattning som finns nu. Härförleden lade alliansen i skatteutskottet fram en beräkning, som jag har framför mig, om hur stor skillnad det var mellan det gamla systemet och det nya. Vice ordföranden i skatteutskottet Lars Johansson sade att han tyckte att det var fel att jämföra det nya systemet med det gamla. Han var här häromdagen och diskuterade detta. Han hade inget svar då heller.

Herr talman! Jag är beredd att jämföra med vilket system som helst som Socialdemokraterna lägger fram, men det kommer inget system. I denna fina tid tycker jag att man ska åka hem och skriva debattartiklar.

I Härjedalen till exempel, som Gunnar Sandberg kommer från, får 8 369 hushåll sänkt fastighetsskatt med 1 185 kronor jämfört med om man hade haft det gamla systemet. Det är inte mycket, men något. Jag undrar om de säger nej till detta. I Östersund får man något mer, och de är något fler, 4 500. I Piteå får man 1 408 kronor. Det är hela 12 565 hushåll som får det. Det är dubbelt så mycket som Danderyd. Jag undrar om de säger nej till detta.

Man kan gå vidare till Skövde till exempel. Nu är inte Monica Green med i debatten, men det är ändå intressant. Där får man 3 281 kronor. Det är 9 128 hushåll.

Man kan diskutera om beräkningarna är exakta. Som Marie Engström har påpekat är det en brist att man inte har tagit hänsyn till 4-procentsregeln. Man kan också diskutera hur höga skattepåläggen kommer att vara i varje enskild kommun. Det viktigaste är: Vad har vi att jämföra med när vi ska diskutera fastighetsskatten?

Jag tror att det finns väldigt många hushåll här i landet som funderar på om Socialdemokraterna tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet kommer att återinföra den helt absurda skatteregel som tidigare fanns på bostadsbeskattningens område.

Anf. 12 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! Först vill jag tacka interpellanterna som gör det möjligt för oss att en sådan här fin dag debattera fastighetsskatten.

Lite grann tenderar det att här i dag bli hembygdens dag, har jag en känsla av. Också jag tänker tala om hur fastighetsskattenivåerna kommer

att höjas i Värmlands län – detta utifrån den undersökning som Villaägarnas Riksförbund har gjort med hjälp av SCB.

Jag tycker att det finns anledning att debattera frågan mot bakgrund av de utfästelser som regeringen trots allt har gjort när det gäller fastighetskatten – att alla nu ska få mycket lägre fastighetsskatt. Men i till exempel Värmlandskommuner som Hagfors, Forshaga, Munkfors, Arvika och Sunne kommer 98–100 procent av fastighetsägarna att få höjd fastighetsskatt. Jag tycker att detta är anmärkningsvärt.

Jag vet att totalt sett tar den här regeringen ut mindre i fastighetsskatt i kronor räknat än den tidigare regeringen med hjälp av Vänsterpartiet och Miljöpartiet gjorde. Självklart vet jag det. Men uttaget fördelas på ett djupt orättvist sätt. Det visar den senaste fastighetstaxeringen. Ute i landet blir det höjd fastighetsskatt, medan man i kommuner i Stockholmsregionen inte alls drabbas på samma sätt.

Gunnar Andrén föregick mig lite grann. Han vet att jag är väldigt kritisk till de beräkningar som ni från alliansens sida i panik gjorde när ni fick se de här siffrorna. Ni menar att alla tjänar på era förslag. Ni har gjort listor som gäller alla kommuner och talar om hur bra alla fastighetsägare får det.

Men det är inte så. Ni ljuger med era siffror. Ni har inte tagit hänsyn till att vi tidigare hade en begränsningsregel som gällde *alla* och som innebar att ingen skulle behöva betala mer än 4 procent av hushållets inkomst i fastighetsskatt.

Inte heller tar ni upp att det fanns en dämpningsregel; i en liten fotnot skriver ni om det. Ni har alldeles glömt bort att ni faktiskt har höjt reavinstskatten till 22 procent för att finansiera det hela. Vilka får betala? Ja, naturligtvis är det de boende som får betala. Det är viktigt att också detta kommer fram i debatten. Jag tycker att ni ska vara ärliga.

Efter er fastighetsskatteomläggning är, vet vi också, Stockholmsregionen den enda region som betalar en mindre del av det totala fastighetskatteuttaget jämfört med tidigare. Alla andra regioner betalar i dag en lika stor eller större del när det gäller fastighetsskatteuttaget. Detta är något att tänka på.

Jag har också läst den kommentar som Finanspolitiska rådet hade när regeringens ekonomiska politik gick igenom. De sade att sänkningen av fastighetsskatten ökar inkomstklyftorna och missgynnar näringsverksamhet – intressant. De menar att utvecklingen gör att man hellre investerar i fastigheter än man investerar i företag.

”Misslyckad reform av fastighetsskatten” var rubriken på ett pressmeddelande som fanns på Finanspolitiska rådets hemsida. Men detta är väl bara en randanmärkning. Egentligen har jag samma övergripande fråga som övriga debattörer här: Vari ligger det rättvisa i den här regeringens fastighetsskatt?

Anf. 13 JAN LINDHOLM (mp):

Herr talman! Vi har hört flera debattörer här säga att man ska vara försiktig med siffror, så också jag får väl vara det. Därför säger jag att jag inte kan gå i god för att mina siffror är alldeles korrekta. I fastighets-skattedebatten, som jag har försökt att följa, har jag till exempel fått informationen att det är ca 250 000 villaägare som har fått höjd fastighetsskatt – nu kallad avgift.

Det har förekommit exempel på fastigheter som fått sänkningar med både 50 000 och 60 000 kronor, medan andra har fått höjningar med ca 2 000 kronor. Naturligtvis är både fastigheter och betalningsförmågan olika. Jag tyckte att den begränsningsregel som vi förra mandatperioden införde – vi sänkte ju till 4 procent – var ett bra sätt att se till att de som hade liten betalningsförmåga ändå skulle kunna bo kvar i sina fastigheter. Den delen saknar jag här.

Att man gör något speciellt riktat till pensionärer är naturligtvis bra. Men människor som bor i fastigheter och som tillfälligt, kanske under något eller några år, får försämrade försörjningsmöjligheter ska inte, tycker jag, tvingas ifrån sina fastigheter. Det är synd att ni inte tar den hänsynen. Det jag tyckte var mest besvärande var att den som hade stora inkomster men som ändå nolltaxerade och som hade en stor fastighet kunde slippa undan fastighetsskatten på grund av den inkomstrelaterade delen. Det hade varit intressant om ni hade försökt utveckla den delen mer.

När man läser ministerns svar får man en känsla av att ministern trots allt är ganska nöjd. Han avser ju inte att göra några andra saker. Därför skulle jag vilja ställa frågan: Är ministern nöjd med förändringen av fastighetsskatten?

Sedan skulle jag vilja kasta en handske till Gunnar Andrén. Det här är intressant. Under några år behöver vi, när vi ser resultatet av den gjorda reformen, diskutera idéer om hur fastighetsskatten ska se ut. När det gäller skatter är det väldigt viktigt att tänka på att skattesystem ska utformas så att de inte stimulerar kriminalitet. Vi vet ju att många av våra skatter, såsom punktskatter, är viktiga som styrmedel och så. Men samtidigt ger de problem med smuggling, svartarbete och så vidare.

Fastighetsskatten är en mycket gammal skatt som fungerat i samhällen i årtusenden. Det är väldigt svårt att flytta en fastighet till ett skatteparadis. Jag tycker att vi borde ha en fortsättning på den gröna skatteväxlingen – att vi flyttar skatter mellan till exempel arbete och sådant som förorenar, förstör etcetera. Då kan man också lägga in det här med ett skattesystem som kostar mindre att upprätthålla och få att fungera. På så sätt kan en fastighetsskatt vara en växande skatt.

Jag har i princip väldigt svårt att förstå varför man är så negativt inställd till fastighetsskatten eftersom det handlar om väldigt stabila och trygga skattesubjekt. Men naturligtvis ska man inte höja utan att ge någonting tillbaka. Man ska inte i onödan, menar jag, öka skattenivån.

Från de andra debattörerna har det frågats var rättvisan i det här finns. Det är klart att också jag vill fråga om ministern anser att det är viktigt med rättvisa när det gäller fastighetsskatten. Eller är det en fråga som inte finns i fastighetsskattesammanhang?

Om ministern hinner – ministern har ju inte så mycket talartid – skulle jag gärna vilja höra lite grann om vilka problem som fanns med takregeln och begränsningsregeln i det gamla systemet. Ministern var försiktigare i sitt språkbruk än Gunnar Andrén, så kanske är problembilden inte lika stark från ministerns sida.

Anf. 14 GÖRAN PETTERSSON (m):

Herr talman! Marie Engström sade att det i dag här känns som hembygdens dag. Jag tänker bidra med ett perspektiv från Roslagskommunen Norrtälje.

Ett perspektiv som jag tycker kommer bort i debatten här i dag är vart dessa pengar tar vägen. De pengar som nu kommer in i form av den höjda kommunala fastighetsavgiften skickas inte bara in till Riksbanken för att eldas upp, utan de går till något.

De höjningar som nu sker innebär att pengarna kommer att gå till de kommuner som berörs. Ett svårmod har här i dag redovisats från ett antal kommuner när det gäller de här höjningarna. Men på resultaträkningen blir det en intäkt på samma sida.

Jag kommer från Roslagskommunen Norrtälje. Där ser vi att omläggningen av fastighetsskatten och övergången från skatt till kommunal fastighetsavgift är en viktig rättvisereform. Om man tittar på hur det ser ut runt om i Stockholm ser man att det börjar bli folktomt. Ni undrar kanske vart alla människor tagit vägen. Ja, väldigt många av dem har inte rest utomlands utan är kvar i Sverige. Väldigt många av dem är just i Roslagskommunen Norrtälje.

I kommunen finns 20 000 fritidshus. Men det ändrade boendemönstret gör att de som äger de här fritidshusen bor längre och längre tid av året i sina fritidshus. Regelverket är sådant att kommunen har ansvaret för kommunal service för alla som bor där. Med den här omläggningen till en kommunal fastighetsavgift får kommunerna en intäkt som utgår från antalet fastigheter i kommunen. Det gör att kommunerna får en stabil intäktbas, och man får också ett rättvist system. Som det har varit har det kunnat leda till slitningar mellan fritidsboende och permanentboende därför att de fritidsboende kostar kommunen pengar i form av omsorg och annat. Men nu bidrar dessa till den gemensamma försörjningen med avgiften.

Ni som bara har sett problem i era kommuner med att den kommunala fastighetsavgiften går upp i och med den kommande taxeringen, läs resultaträkningen lite noggrannare, och ni kommer att se att ni har en lika stor intäkt i kommunen. Att de små kommunerna skulle få större intäkter kan väl inte vara det som ni socialdemokrater är mest rädda för.

Anf. 15 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Det finns naturligtvis goda skäl att diskutera fastighetsskatten. Det system som vi har i dag är mer förutsägbart och mer rättvist än det system som vi hade tidigare. Det socialdemokratiska alternativet är tills något annat har redovisats det gamla systemet. Det är alldeles uppenbart att för väldigt många av de kommuner som nämns här i debatten hade det gamla systemet gett väsentligt mycket högre fastighetsskatt.

Man kan ta några exempel. I Skövde kommun, där Monica Green är hemmahörande, hade fastighetsskatten ökat till 7 560 kronor för en genomsnittlig fastighet, strax under 1 500 kronor mer än med det nuvarande systemet. Skulle man inte ha tillämpat dämpningsregeln, som Marie Engström var angelägen om att man gör, skulle det ha handlat om 9 000 kronor.

Vi kan ta exemplet Överkalix. Där handlar det om en fastighetsskatt på 1 210 kronor, en ökning från 1 180, det vill säga en rätt marginell förskjutning av beskattningen. Vi kan ta Östersund som exempel som hade fått betala en fastighetsskatt som hade varit nästan 1 500 kronor högre än med det system som vi har i dag.

Så här kan vi fortsätta från kommun till kommun. Det är allra tydligast i Stockholmskommunerna. I Botkyrka hade det till exempel handlat om en skatt som hade legat 8 000 kronor högre än med dagens system. Tommy Waidelich, som har återkallat sin interpellation, kommer från Sundbyberg. Där hade man haft en skatt som hade varit 22 000 kronor högre än med det nuvarande systemet. Det hade rört sig om en skattehöjning på 3 000 kronor även om man tillämpat dämpningsregeln. När den under de närmaste åren hade fallit bort hade skatthöjningen gått upp till 10 000 kronor, och man hade betalat 35 000 kronor i fastighetsskatt för en normalvilla i Sundbyberg.

Det här är naturligtvis det alternativ vi har att jämföra med, det alternativ som Socialdemokraterna administrerade och som de försvarade i debatt efter debatt. Statsråd efter statsråd och riksdagsmännen tog upp det i diskussionerna och försvarade ett system som i nästan alla fall hade gett en väsentligt högre skatt.

Då kan man fråga: Vad är en rättvis skatt? En del i det är att den är rimligt förutsägbar. Det system som vi nu har infört har säkert många fel och brister, men det faktum att skattesatsen har sänkts, vilket gör att höjningarna blir mindre, och att vi har lagt ett tak på skatterna, gör att det inte blir några dramatiska effekter för hushållens ekonomi. Människorna i Sundbyberg eller i någon annan Stockholmskommun hade råkat ut för att skatten på fastigheten hade höjts. Skatten för samma hus som de bodde i för fem eller tio år sedan hade helt plötsligt gått upp 10 000 kronor. Den osäkerheten och oron är borta i det nuvarande systemet. Det är det som gör att det är mer förutsägbart.

Tittar vi på orimliga skatteeffekter handlar det här om att skatten för en normalvilla ute i en landsortskommun kanske går upp några hundralappar per år. Det är inte fråga om de 10 000 som Tommy Waidelichs väljare hade fått i skattehöjning. Därför är det inte heller några orimliga effekter.

Som Göran Pettersson påpekar tillför vi 1,9 miljarder till kommunerna, och fortsättningsvis kommer det här naturligtvis att ge mer pengar till kommunerna. Även det ökar legitimiteten för skatten. Det är det här som gör att det nya fastighetsskattesystemet, som inte är perfekt, är väsentligt mycket mer robust, väsentligt mycket mer populärt än det gamla systemet, som uppfattades som illegitimt och orättvist.

Anf. 16 LARS U GRANBERG (s):

Herr talman! Jag ska börja med någonting jag glömde att göra i den förra omgången, nämligen tacka finansministern för svaret. Gunnar Andrén var så gentil att han sade att det var härligt att debattera fastighetsskatten här och tackade interpellanterna för att vi får stå här i dag. Jag tror att man ska tacka finansministern. Jag tror att det är där det ligger. Det är en härlig dag, och jag reste klockan fyra från Norrbotten hit för att debattera hur skatten slår i de norrbottniska kommunerna.

Orättvisorna har vi berört, men jag vill stanna kvar där lite grann. Skatter ska användas som styrmedel, jag delar den uppfattningen. Jag tycker också att Gunnar Andrén förde fram en tanke som vi kan ta med oss. Låt oss ha en lång diskussion, precis som Jan Lindholm var inne på, om fastighetsskatten framöver. Vi kommer att se till att göra det från Socialdemokraterna i alla fall.

Vi har varit inne på den begränsningsregel som fanns i det förra systemet. Det är viktigt att se till att den finns kvar på något sätt.

Jag vill ändå ta upp en annan sak som Gunnar Andrén tog upp. 12 565 fastighetsägare i Piteå skulle få sänkt fastighetsskatt av någonstans kring 40 000 boende. Vi har väldigt många småhus i Piteå. En klar majoritet, Gunnar Andrén, får höjd fastighetsskatt.

Så ser det ut, och jag drog det tidigare. Det är skillnad mellan det och ett län som jag nämnde tidigare och där det blir 84 procents höjning. Det var inte riktigt det som var den allmänna debatten i valrörelsen eller den allmänna debatten generellt, utan snarare att vi ska få sänkt fastighetsavgift.

Om man går vidare från det orättvisa kan man fundera på: Är det något nytt? Är det någonting att höja ögonbrynen över, det som vi debatterar denna underbart vackra sommardag, som dagen var då jag lämnade hemmet i Piteå? Nej, egentligen inte. Det är inte så underligt att en moderat finansminister värnar de kommuner som jag räknade upp – Lidingö, Danderyd, Nacka, Täby. Det är inte alls underligt, inget modernt politiskt skeende utan snarare traditionellt borgerligt, så orättvist, omodernt.

Genom att finansministern har sagt att han inte har för avsikt att nu göra någonting återstår frågan: Om det som SCB har kommit fram till i sin undersökning visar sig vara sant fördelningsmässigt mellan kommunerna, hur har finansministern tänkt tillrättalägga de orättvisor som blir uppenbara?

Anf. 17 GUNNAR SANDBERG (s):

Herr talman! Debattartiklar kommer vi, Gunnar Andrén, givetvis att skriva. Vi har skrivit några hittills, och vi kommer att skriva fler.

Jag kan tycka att ett slott borde beskattas mer än en koja. Så långt kan man väl gå med vad man tycker om fastighetsavgiften.

Göran Pettersson menade att många kommuner får mycket pengar genom fastighetsavgiften. Ja, fastighetsavgiften för 2009 i Bräcke kommun i Jämtland landar, enligt tjänstemännen som har räknat ut det, på plus 345 000 kronor.

Nu har regeringen sagt att man inte kommer att räkna upp statsbidragen. Ett uppräknat statsbidrag för Bräcke kommun skulle ge 3,9 miljoner kronor för ett år. 345 000 för fastighetsavgifterna kan jämföras med ett statsbidrag på 3,9 miljoner. Nu vet jag inte var det landar för Roslagen, men det kanske Göran har någon siffra på.

Så ser det ut. Det kanske ser lite bättre ut för Åre och Härjedalen, där många fritidshus i attraktiva fjällområden finns. Jag har inga siffror på det. Men annars är det stor skillnad mellan expansiva storstäder och glesbygdskommuner i skogslän. Jag vill försöka få finansminister Anders Borg att förstå att han måste göra någonting åt det här. Vi i glesbygdskommunerna är stora förlorare på er förda politik.

Vem nekats lån för renovering eller tillbyggnad på sin villa eller fastighet i Täby, Lidingö, Danderyd eller Roslagen? Finns det någon enda som skulle nekats ett lån från banken för en tillbyggnad på sin fastighet i dessa områden? Jag har personligen nekats ett lån på 100 000 för en renovering av ett fritidshus i Jämtland.

Vi har tillräckligt med problem i glesbygden redan i dag. Vi behöver inte fler. Vi får sämre vägar och järnvägar, och bensinmackar och lantaffärer tvingas lägga ned. Som hjälp från regeringen säger ni att det kanske finns stora företag som kan gå in med stödfinansiering. Men sådana finns inte i många av glesbygdskommunerna.

Finansminister Anders Borg måste själv se utvecklingen, förstå problemet och göra något åt det. Om inte annat tycker jag att ni borde vara så ärliga att ni pekade ut de områden i Sverige som vi ska flytta till för att kunna räkna med lite stöd från staten. Där får ni bo, men inte där. Flytta dit, men bo inte kvar där.

Anf. 18 HANS STENBERG (s):

Herr talman! Det är många som har kommenterat att det är en underbart vacker sommardag. Hemma i Sundsvall regnar det, så det passar rätt bra att vara här och debattera fastighetsskatt i dag.

Finansministern och övriga borgerliga riksdagsledamöter som har varit uppe i debatten jämför hela tiden utfallet av det här fastighetsskattesystemet med det gamla. Det är klart att man kan göra det, men då bortser man från några saker: dels att ni har höjt reavinstskatten ordentligt, dels att ni har tagit bort begränsningsregeln för vanliga inkomsttagare. Dessutom bortser ni från att vi socialdemokrater klart och tydligt har deklarerat att vi inte vill ta ut mer i fastighetsskatt totalt sett än vad som görs i dag. Men vi vill ha en betydligt rättvisare fördelning. Exakt hur det ska utformas kommer vi att ge besked om i god tid inför nästa val. Innan dess har vi ingen möjlighet att få igenom vår politik.

Debatten handlar i grunden om synen på rättvisa. Vi från oppositionen vill samfällt ha ett system som bygger på att man betalar skatt efter bärkraft. Höginkomsttagare och välbeställda ska betala lite mer i skatt för att upprätthålla välfärden för alla.

Men det verkar mer och mer som att regeringen nu anammar idéer som tidigare har betraktats som närmast högerextrema om att man ska ha platt skatt. Åtminstone när det gäller fastighetsskatteområdet har man nu skapat ett system som i sin förlängning kommer att innebära att man betalar samma fastighetsskatt oavsett hur man bor. Det är till stora delar så i dag, men med tiden kommer det systemet att vara fulländat. Jag har väldigt svårt att anse att det skulle kunna vara ett rättvist system.

Margaret Thatcher i Storbritannien försökte på sin tid införa ett sådant system, *poll tax*. Det fick förödande konsekvenser för hennes parti, och jag hoppas att det får samma resultat för den borgerliga alliansen, som har genomfört det här.

Det har talats rätt mycket här från både finansministern och Göran Pettersson om att det ger ett tillskott till kommunerna när man nu döper om fastighetsskatten till kommunal fastighetsavgift. Det skulle vara lite mer imponerande om man inte samtidigt frös statsbidragen till kommunerna. Kommer man dessutom från min ända av landet, där man också har fått uppleva förändringar av skatteutjämningen, konstaterar man att

det totalt sett för kommunerna ändå blir ett rejält minus, ett ordentligt minus.

Det är samma regel när det gäller den kommunala skatteutjämningen som när det gäller fastighetsskatten. Mer pengar och mest pengar till de rikaste kommunerna, minst pengar och mindre resurser till de fattiga kommunerna. Det är samma sak när det gäller kommuner som när det gäller människor. De som har det dåligt ställt får betala mer, de som har det bäst ställt får lättnader.

Detta skattesystem är helt uppenbart orättvist. Jag vill än en gång fråga finansministern om han inte är beredd att ändra någonting. Anders Borg kan omöjligen vara så nöjd med detta ruttna skattesystem som han försöker få det att framstå.

Anf. 19 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Herr talman! Här tas många viktiga frågor upp. Frågan vad som är rättvist är mycket svår. Jag upplevde själv när min granne, den passionerade försäkringstjänstemannen, på grund av oförutsägbara höjda fastighetsskatter var tvungen att flytta häromåret, omkring år 2000, att det inte var rättvist. Men det finns många aspekter på rättvisa.

Jag tycker att debattörerna diskuterar väldigt viktiga frågor. Hans Stenberg säger nu en sak som jag uppfattar som en betydande nyhet, nämligen att Socialdemokraterna inte avser att ta ut högre fastighetsskatt än den nuvarande regeringen gör.

Det innebär dock, måste man säga, jämfört med det system som rådde 2006, en sänkning av det totala uttaget med 8,2 miljarder, varav ungefär 1 ½ miljard faller på bostadsrättsföreningar. Därtill kommer att om ni ska fortsätta att ha sänkt fastighetsskatt jämfört med vad ni hade tidigare på flerbostadshus, där det var 0,5 – den sänktes med 20 procent till 0,4 procent – ska man komma ihåg att 2007 års fastighetstaxering i flerbostadshus ökade fastighetsvärdet med 443 miljarder. Det är ungefär 2 miljarder i runda slängar – 2,1 miljarder. Det är alltså en betydande sänkning. Det handlar om 10 miljarder. Jag tycker att det ska bli intressant att se hur ni ska omfördela de 10 miljarder kronorna. Någon måste betala detta. Att driva ytterligare försäkringstjänstemän från deras hus tycker jag inte skulle vara rättvist.

Anf. 20 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! Det är intressant att höra Gunnar Andrén våndas över skattesänkningar. Han tillhör en majoritet som har sänkt skatter med 60–80 miljarder kronor. Det var ett väldigt intressant inlägg, Gunnar Andrén.

Debatten vittnar om att regeringen helt enkelt har kört fast. Man har fått mer ris än ros för sin fastighetsskatteomläggning, och man gör allt för att försöka försvara sig. Då gör man som finansministern och även andra: Man står i talarstolen och rabblar siffror i det oändliga. Jag tror att det är väldigt svårt för en åhörare – om det eventuellt är någon som lyssnar på debatten – att över huvud taget kunna följa med i sifferexercisen.

Dessutom hävdar jag ännu en gång att siffrorna inte är korrekta. Det är inte bara dämpningsregeln, Anders Borg, som ni har utelämnat. Det är också begränsningsregeln och det faktum att ni har höjt reavinstskatten. Jag tror att de två sista komponenterna har mycket större betydelse för de siffror du läste upp än dämpningsregeln.

Anders Borg sade att fastighetsskatteomläggningen inte är perfekt men mer robust. Jag kan tycka att det är lite sympatiskt att man trots allt tillstår att den inte är perfekt, för det är den inte. Jag kan i så fall tillstå att det tidigare systemet inte heller var perfekt.

Det den nuvarande regeringen har gjort med att man har tagit fram och skattat av uppskoven med reavinst tycker jag är helt okej. Om vi talar om hur vi för framtiden ska lägga om vårt fastighetsskattesystem ska det vara en viktig komponent för att på så sätt kunna sänka uttaget av fastighetsskatt.

Anf. 21 JAN LINDHOLM (mp):

Herr talman! I likhet med Marie Engström konstaterade jag att finansministern inte uttryckte att han var helt nöjd med systemet utan såg brister även i det nya systemet. Så tolkar i varje fall jag det. Det är ändå en grund för att vi kanske kan se förändringar.

Ministern avslutade sitt förra inlägg med att säga att det gamla systemet inte uppfattades som legitimt utan som orättvist. Jag tror att det beror på vem man frågar. Det framställdes som oförutsägbart och orättvist med exemplet med den pensionerade kvinna som bodde ensam i huset där familjen hade bott under många år och där rika stadsbor köpte hus i närheten till höga köpeskillingar. Då gick taxeringsvärdena upp kraftigt, och sedan användes det som ett exempel i debatten.

Genom att det exemplet fördes fram så kraftfullt framstod det som orättvist trots att kvinnan genom begränsningsregeln inte betalade särskilt mycket i fastighetsskatt. Det var i praktiken inte något särskilt stort problem för den personen att bo kvar som samtidigt blev väldigt förmögen på grund av fastighetsvärdestegringarna. Man kan tycka att den som drar en vinstlott på ett lotteri, som man faktiskt kan beskriva det som, kan delvis använda vinsten för att klara den högre boendekostnaden.

Jag vill ända tala lite om solidaritet. Man säger att det gamla systemet uppfattades som orättvist och illegitimt. Om man ser till hur det är i dag uppfattar många det nya systemet, eller förändringen, som väldigt orättvist. De som tidigare betalade väldigt hög fastighetsskatt betalar nu väldigt liten avgift. Det har varit en av de kanske största förändringarna mellan dem med låga och höga taxeringsvärden och inkomster. Uppfattar inte ministern detta på något sätt som en minskad solidaritet i skatteuttaget?

Anf. 22 GÖRAN PETTERSSON (m):

Herr talman! Hans Stenberg beklagade att det regnade hemma hos honom i morse. De regnade även hemma hos mig i Lohärad i morse. Men som boskapsägare måste jag säga att det gladdde mig. Jag ser nu att det växer på betena. Denna jämförelse i synsätt på regnet präglar egentligen inställningen i hela den här frågan och interpellationsdebatten.

Från oppositionen klagar man först över att den kommunala fastighetsavgiften har ökat i deras hembygder. Men när det därefter redovisas vart pengarna tar vägen och att de kommer att gå till kommunerna vänder man på kuttingen och är helt plötsligt missnöjd med storleken på fastighetsavgiften.

Från Bräcke redovisar man att det bara är 345 000 kronor som kommer att komma till hela Bräcke kommun. Men det är ju samma pengar. Ökningen av den kommunala fastighetsavgiften är det som går till kommunerna. Här måste man bestämma sig. Är 345 000 kronor för hela Bräcke kommun en stor summa pengar eller inte? Den ärligheten tycker jag att man borde ha.

Frågan om säkerheter för lån är något som den som lånar ut pengar har att ta ställning till. Om man nu säger att det är höjningen på 345 000 kronor för hela Bräcke kommun som avgör detta kan jag svårligen tro det. Det beror på den riskvärdering som den har att göra som lånar ut pengar.

Anf. 23 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Det är viktigt att vi får lite sans i den här diskussionen. Vi har diskuterat hur mycket fastighetsskatten nu höjs i olika kommuner.

Vi kan ta exemplet med Överkalix där den höjs från 885 kronor till 967 kronor, det vill säga med 82 kronor. Jag förstår att det känns viktigt att vi för en debatt om de 82 kronorna för Överkalix del. Men det är inte jämförbart med det problem vi hade med fastighetsskatten.

Vi kan ta Waidelichs hemkommun där det vid fullt genomslag handlar om 30 000 kronor. Bräcke kommun nämndes här. Där blir det lite tydligt. Där hade motsvarande höjning delats ut på tio villor i Sundbyberg.

Är det så svårt att förstå att människor i normala villor i Stockholmsområdet, vanliga radhus, ansåg att det var orimligt att deras skatter skulle höjas med tiotusentals kronor? Det är vad som har gjort att skatten har uppfattats som illegitim.

Det går inte att hitta någon annan jämförelsenorm än det gamla systemet. Vi måste få räkna på någonting. Politik måste ju handla om att man redovisar sina alternativ. Det finns inget alternativ som Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna är överens om. I Socialdemokraternas fall finns det över huvud taget inget alternativ redovisat.

Det handlar om att det i Örebro blir 3 500 kronor dyrare med det gamla systemet och i Karlstad 3 000 kronor dyrare. Man kan naturligtvis säga att vi inte har tagit hänsyn till begränsningsregeln. Men för de normala hushållen och människorna som bor i Örebro och Karlstad är det en relevant jämförelse. De minns det gamla systemet. De minns att deras skatter höjdes med tusentals kronor per år.

Låt oss ställa oss frågan som väljare: Hur kan ett vänsteralternativ se ut? Här får vi veta att det rimligen borde betyda att skattesatsen sänks kraftigt. Hur skulle det annars kunna bli ett minskat uttag av fastighets-skatt ens i de kommuner som man nu här värnar om?

Eller är det socialdemokratiska och vänster- och miljöpartistiska alternativet att vi avskaffar fastighetstaxeringen? Är det vänsteralternativet? Om vi inte gör det kommer vi att ha ett genomslag för höjda taxeringsvärden.

Eller är alternativet att vänstern avser att höja reavinstbeskattningen på fastigheter? Är det vad vi ska få reda på? Är det uppskovsräntan som ska avskaffas? Vad är vänsteralternativet som på något sätt skulle kunna göra att det blev mindre höjningar i dessa kommuner?

Det är möjligtvis så att Socialdemokraterna uppfattar sitt alternativ som mer rättvist för att Sundbyberg kommer att få uppleva dramatiskt mycket högre höjningar. Men hur skulle det kunna bli mindre fastighets-skattehöjningar med ett socialdemokratiskt alternativ i de kommuner som man säger sig värna om?

Varje gång man möter socialdemokrater, vänsterpartister eller miljöpartister berättar de om hur bra fastighetsskatten är som skattebas och hur logiskt det är att vi tar ut ökad skatt från dem vars taxeringsvärden ökat.

Om ni nu tycker att det är en så fantastisk skattebas, varför ska ni då inte höja den skatten? Varför kan ni inte redovisa det för väljarna? Vi vill ha taxeringsvärdesgenomslag. Vi vill ha in mer pengar. Det här är en bra skattebas.

Det är därför att ni själva inte kan försvara att skatten i Sundbyberg skulle höjas med 30 000 kronor för ett normalhushåll. Nu får vi läsa i tidningarna att den socialdemokratiska valstrategin är att normalhushållen i storstäderna är den primära väljargruppen. Det ska bli väldigt roligt att följa den valrörelsen i Sundbyberg och Botkyrka.

Man ska gå runt i villaområdena och säga: Hej, hej, det här var Johan Andersson från Socialdemokraterna. Jag tänkte komma in och berätta lite om att ni ska ha 30 000 i skattehöjning på er villa. Det kommer naturligtvis också en kraftig höjning av era inkomstskatter och en del andra skatter som vi är för. Men vi vill här särskilt propagera för vår kraftigt höjda fastighetsskatt.

Detta kommer inte att inträffa. Därför är det bra att vi har den här debatten i sommar. Vi kommer inte att ha den nästa sommar, och vi lär definitivt inte ha den sommaren 2010. Då kommer Socialdemokraterna att desertera från fastighetsskattedebatten.

Anf. 24 LARS U GRANBERG (s):

Herr talman! Nej, finansministern, jag tror inte att Socialdemokraterna kommer att abdikera från någon fastighetsskattedebatt. Jag tror tvärtom att det kommer att bli en ganska intressant debatt under de två år vi har kvar fram till valet.

Varför tror jag det? Vi har ställt en fråga till finansministern om de orättvisor som är synliga i SCB:s körning. Han säger i sitt svar att han inte har för avsikt att nu svara på det, utan det återkommer han till. Om det visar sig vara sant, finansminister Anders Borg, blir det en väldigt intressant debatt de två år som är kvar.

Låt mig ta vid där finansministern tar upp Överkalix. Det skulle Karin Åström självfallet ha svarat på om hon hade varit här. I Överkalix finns ingen stor efterfrågan på fastigheter. Därför var det låg fastighetsskatt med den gamla modellen i Överkalix. Därför blev det också ett gigantiskt stort genomslag i den nya modellen.

Där ligger lite grann av ansvarighet. Det handlar om att hålla ihop landet. Jag förstår att man runt Stockholm pratar om att man får pengar i kommuner som Överkalix, som Göran Pettersson från Moderaterna sade. Men jag tycker att Gunnar Sandberg har visat ganska tydligt att de pengarna inte räcker speciellt långt med frysta statsbidrag med mera.

Finansministern har själv sagt att kommunernas ekonomi är på väg att dala kraftigt. Efter budgeten var han till och med ute och sade att kommunerna ska inrikta sig på att börja spara. Men jag vet att det finns mas-

sor med kommuner – Gunnar nämnde Bräcke – uppe i Norrbotten som kommer att ha problem med att spara. De drabbas ytterligare av höjda avgifter och får svårt att få efterfrågan från människor som vill flytta in hos dem.

Prot. 2007/08:134
23 juni

*Svar på
interpellationer*

Anf. 25 GUNNAR SANDBERG (s):

Herr talman! Tycker finansminister Anders Borg att husägarna i glesbygden ska betala samma skatt för sina små egnahem som husägarna i Täby, Lidingö och Danderyd betalar för sina hus?

Tycker finansministern att det är rättvist att värdet på villorna i Täby, Lidingö och Danderyd växer utan att ägarna behöver göra annat än att se på? Värdet på husen på vissa orter i Jämtlands län minskar oavsett hur väl man sköter dem. De höjda taxeringsvärdena är i första hand ett resultat av indexuppräknigen, kan man säga. Trots helt olika förutsättningar ska husen beskattas lika. Tycker finansminister Anders Borg att det är rättvist?

Vi kan tänka oss en kvinna i Strömsund som med utgifter för lån och andra boendekostnader inte skulle ha högre kostnad i ett eget hus än vad hyran är för den lägenhet som hon bor i. Därför skulle det egentligen inte vara något problem för henne att klara av utgifterna för sitt nya boende. Men banken gav inte lån till husköpet, utan stoppade affären. Tycker du att det är rättvist, Anders Borg? Tycker du att det är rättvist att husets värde inte borgar för lånet eftersom man räknar med att husets värde kommer att minska? Så ser det ut i glesbygdslänen på fler och fler håll – inte bara i Bräcke.

Trots detta anser regeringen att boende i glesbygden och på mindre orter i landet ska betala samma skatt för sina hus som villaägarna i tillväxtregioner. Vi socialdemokrater tycker att det är högsta grad av orättvisa. Frågan är om regeringen tycker det.

Anf. 26 HANS STENBERG (s):

Herr talman! Jag har nu fått klart besked om att regeringen tycker att det är helt okej att fastighetsskatten stiger för i stort sett alla fastighetsägare i mitt hemlän.

Finansministern tycker inte att det här är något att bråka om eftersom det är så lite pengar, och inte så mycket att diskutera. Diskussionen uppstår ändå eftersom människor, oavsett om de bor i Danderyd eller i Bräcke, tydligt uppfattade budskapet i den förra valrörelsen från de borgerliga partierna. Fastighetsskatten skulle avskaffas, sade vissa partier. Andra från den borgerliga sidan sade att den skulle sänkas kraftigt. Sedan har man fått se att skatten har sänkts oerhört kraftigt för folk i de mest välbeställda kommunerna. När man då själv får en skattehöjning – låt vara att den kanske bara är någon tusenlapp – blir man ursinnig. Det är inte så konstigt. Det är många människor som faktiskt trodde på vad ni sade före valet.

Vi har också fått klart besked om att regeringen tycker att man ska betala samma skatt om man har en lyxvilla för många miljoner som om man har ett vanligt ordinärt enfamiljshus.

Sammanfattningsvis blir regeringens syn på rättvisa att den som har det bäst ställt ska ha skattesänkningar och den som har det sämst ställt och den sämsta ekonomin ska ha skattehöjningar. Det är förbluffande

besked, även om regeringen har visat prov på ett och annat tidigare. Det är dystert att behöva konstatera att det är så här.

Anf. 27 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Det här är en intressant diskussion, och jag tycker att det är roligt att vi kan föra den. Jag önskar att vi kan föra den vid fler tillfällen, för jag tror att den väl belyser den socialdemokratiska oppositionspopulismen.

Jag roade mig inför debatten med att läsa alla interpellationssvar från Bosse Ringholm om fastighetsskatten. Det fanns inte ett enda interpellationssvar från honom eller Pär Nuder som antydde att man såg några problem med höjda taxeringsvärden. I interpellationer redovisades dramatiska höjningar av fastighetsskatten – 10 000, 15 000 och 20 000 kronor i höjda skatter. Vid varje tillfälle fick vi reda på att det var rimligt, rättvist och klokt. Det är naturligtvis så det kommer att bli om vi får en socialdemokratisk, vänsterpartistisk och miljöpartistisk regering. Då kommer vi att ha en finansminister som står i talarstolen och försvarar att taxeringsvärden slår igenom med tiotusentals kronor på människors villobeskattnings.

Ni får berätta lite grann. Är det skattesatsen som ska höjas? Är det gränsen som ska höjas? Vad är vänsteralternativet i diskussionen? Jag är övertygad om att det är en kombination av detta. Det betyder att för ett normalt hushåll i Karlstad blir det 2 000–3 000 kronor i höjd skatt. Det kanske inte låter så upprörande. Men låt oss då gå till Botkyrka, som ska få någonstans runt 10 000 i höjd skatt. I Österåker blir det också runt 10 000 och i Huddinge 15 000. I Sundbyberg får man 25 000–30 000 i höjd skatt.

När ska Socialdemokraterna redovisa ett alternativ som gör att de som äger normala villor kommer att få reda på hur det blir? Det kommer vi inte att få höra. Det är därför jag tycker att debatten är välkommen nu. Den kommer nämligen att försvinna. Det kanske blir en sista dans nästa sommar, men sedan kommer Socialdemokraterna definitivt att fly fastighetsskattedebatten.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på interpellation 2007/08:652 om förhöjt grundavdrag i stödområde A

Anf. 28 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Lars U Granberg har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att kompensera boende i stödområde A för ökade utgifter till följd av höjda energi- och miljöskatter.

Regeringen har i 2008 års ekonomiska vårproposition framhållit minskat utanförskap och fler människor i arbete som övergripande politiska mål. Regeringen har genomfört stora skattesänkningar på arbete i form av bland annat jobbskatteavdrag med 1 000 kronor i månaden för de flesta som arbetar heltid och nedsatta socialavgifter för ungdomar och äldre. Detta är en politik som gynnar hela landet, givetvis inklusive stöd-

område A. Som en delfinansiering har regeringen höjt vissa miljö- och energiskatter. Skattesänkningarna på arbete och på boende är dock mycket större än energi- och miljöskattehöjningarna.

Som regeringen framhöll i budgetpropositionen för 2007 ska inte reglerna för inkomstbeskattningen i första hand anpassas efter levnadsomkostnaderna i olika delar av landet. Vidare gick det förhöjda grundavdraget i stödområde A inte att tillämpa för näringsidkare inom transportsektorn. Däremot sänkte regeringen vid årsskiftet elskatten med 3 öre per kilowattimme för hushålls- och servicesektorena i norra Sverige. Elskatten är efter denna skattesänkning nedsatt med en tredjedel för norra Sverige.

Det är för närvarande inte aktuellt med några ytterligare åtgärder riktade speciellt till stödområde A för att kompensera för energi- och miljöskattehöjningar.

Anf. 29 LARS U GRANBERG (s):

Herr talman! Jag tackar finansministern för svaret, men jag är, självfallet, inte nöjd med det svar som finansministern gett.

Glesbygdsavdrag i stödområde A är ett viktigt instrument; i den förra interpellationsdebatten talade vi om skattesystemet som ska vara ett verktyg, ett instrument. Glesbygdsavdraget var ett viktigt instrument. Det var tänkt att gå till de människor som bor i gles- och landsbygd med bristande kollektivtrafik, där man är tvungen att använda bilen för alla sina resor – till arbete, skola, dagis, affär, liksom för resor till övrig samhällsservice. Många familjer är dessutom tvungna att ha två bilar. I dessa områden finns inga andra alternativ, och därför var glesbygdsstödet i område A en viktig kompensation.

Svaret från finansministern är att regeringen gjort mycket. Då måste jag kontra med att säga att det är ett Stockholmsperspektiv på den politik som förs. Nationellt är det lika överallt, utom möjligtvis vad gäller energiskattesänkningen, som finansministern tog upp. I allt övrigt är regler, lagstiftning och reformer lika för alla med perspektiv från Stockholm.

Jag tror att finansministern och människorna i Rosenbad har svårt att sätta sig in i hur det är. I den tidigare interpellationsdebatten, den om fastighetsskatten, sade jag att jag reste ned till Stockholm i morse. Flygtaxin hämtade mig omkring klockan fem. Diskussionen från mitt hus i Piteå till Kallax flygplats handlade enbart om energibeskattningen och de höga priserna på drivmedel. Det är en vanlig diskussion i de trakter jag kommer från.

Diskussionen nu gäller alltså grundavdrag och ytterligare något annat, och just därför undrar jag vilka andra åtgärder finansministern kan tänka sig att vidta i stället. Det finns ett skriande behov i regioner runt om i Sverige där inga andra alternativ finns än bilen när man ska ta sig till samhällsnyttig service som skola, dagis, affärer, apotek, skattemyndigheten.

Återigen är svaret från finansministern att avdraget för närvarande inte är aktuellt. Därför blir frågan: Hur höga ska drivmedelspriserna behöva vara för att finansministern på nytt ska börja fundera på att införa någon form av avdrag? Det avdrag vi hade var träffsäkert och svårt att fifflla med, svårt att göra oegentligheter med. Vad är tanken bakom att det

för närvarande inte är aktuellt att hjälpa de människor som finns i området utan andra alternativ?

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på interpellation 2007/08:680 om skattesubventioner för hushållsnära tjänster

Anf. 30 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Eva-Lena Jansson har frågat mig om jag avser att tillsätta en utredning för att se över om svarta jobb har blivit vita och om jag avser att vidta några särskilda åtgärder med hänvisning till att närmare hälften av alla skattesubventioner enligt interpellanten utnyttjas av höginkomsttagare.

Systemet med skattelättnader för hushållstjänster har varit i kraft i mindre än ett år. De ansökningar som nu kommit in och som behandlas av Skatteverket avser endast det andra halvåret 2007. Underlaget är alltså av naturliga skäl mycket begränsat.

Det finns dock mycket som tyder på att reformen redan har haft en hel del positiva effekter. Almega har nyligen publicerat en undersökning av Demoskop när det gäller attityder och fakta kring hushållstjänster. Undersökningen visar bland annat att det totala antalet anställda i branschen ökar. Samtidigt ökar andelen heltidsanställda och andelen deltid-anställda minskar. Ca 1 800 personer har nyanställts och av dessa var nästan tre fjärdedelar arbetslösa vid anställningstillfället. Undersökningen visar även att företagen upplever att antalet oseriösa aktörer i branschen minskar och att acceptansen till att köpa tjänsterna svart har minskat med nästan en tredjedel.

Av den statistik som finns tillgänglig från Skatteverket framgår även att reformen utnyttjas av alla och inte bara av personer med höga inkomster. Exempelvis är mer än 40 procent av dem som har ansökt om skattereduktion låg- eller medelinkomsttagare. Ansökningarna är dessutom spridda över en stor del av landet.

Mot bakgrund av att systemet varit i kraft under så kort tid är det svårt att i nuläget närmare analysera de olika effekterna. Jag kommer dock att följa den vidare utvecklingen på området noga.

Anf. 31 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Bakgrunden till min interpellation var LO-tidningens artikel om att skattesubventioner för hushållsnära tjänster mest utnyttjas av höginkomsttagare. Det framgick av artikeln att underlaget för den statistiken utgjordes av regeringens egen utredning. Nu vill finansministern inte göra någon utredning utan hänvisar till Almegas undersökning via ett opinionsinstitut, Demoskop, vilket jag inte tror är riktigt samma sak som att exempelvis låta riksdagens utredningstjänst granska frågan.

Jag tycker att det är viktigt att kontrollera huruvida regeringens argumentation, att de svarta jobben blivit vita, stämmer. Vi har kunnat följa mediedebatten om hur en hel del höginkomsttagare fuskat genom att köpa svarta tjänster. Trots att de uppenbarligen haft råd att betala för

tjänsterna har de valt att köpa dem svart. Några av dem har nu gjort avdrag för hushållsnära tjänster, men fortfarande saknas flera av dem som det tidigare rapporterats om. Egentligen vet vi alltså inte om de svarta jobben blivit vita eller om det är fråga om vita jobb som numera skatte-subventioneras. Anmärkningsvärt med systemet är att merparten av dem som gör avdrag har höga inkomster och att man alltså väljer att subventionera sådana tjänster som människor borde ha råd med.

Därför är min fråga till finansministern: Varför är det så viktigt att skattesubventionera tjänster för dem som uppenbarligen har hög betalningsförmåga? Som jag förstått det hela har dessutom en ganska stor grupp av dem med lägre inkomster som gjort avdrag stor förmögenhet, vilket dock inte syns på själva löneinkomsten. De har alltså pengar.

Vi socialdemokrater har tyckt att det är viktigt med vardagstid med barnen och ansett att man i stället borde ha satsat på dem som har svårt att hinna med allt. Att däremot skattesubventionera just hushållsnära tjänster har inte varit vår ambition. Vi har också tyckt att det varit viktigt att satsa på människor i till exempel gruppen 80-plus. Det gjordes ett försök med detta i min hemkommun Örebro, som Anders Borg verkar vara väl bekant med. Äldreomsorg och service till dem som är i behov enligt biståndsbedömning är också viktigt.

Jag skulle vilja veta varför finansministern inte tycker att det är viktigt att göra en utredning. Det borde väl vara av intresse att få veta om de svarta jobben verkligen blivit vita. Vi hade en ganska uppmärksam affär i Stockholm där två kända Stockholmspolitiker köpte svarta tjänster, och de tillhör inte dem som rapporterats ha gjort några skatteavdrag. Frågan är därför om de fortfarande betalar svart. Det vore av intresse att få veta om alla dessa människor med höga inkomster verkligen slutat köpa svarta tjänster. Svarta tjänster är nämligen fortfarande billigare än vita. Även om man en gång bestämt sig för att man inte tycker sig har råd, trots att man har höga inkomster, eller inte tycker att tjänsten är värd att köpa till ett högre pris än den svarta arbetaren begär, borde det utredas om det verkligen blivit som finansministern tror.

Det vore viktigt att se på åtgärderna med hänvisning till att närmare hälften av skattesubventionerna utnyttjas av höginkomsttagare. Om de 40 procent som tjänar mest också gör de största avdragen går inte bara 40 procent av skattesubventionerna till dem utan förmodligen ett ännu högre belopp. Det vore väl av intresse för en finansminister, som sagt att det är viktigt att fördela rättvist, att veta hur det förhåller sig – även om man för en politik som i princip går ut på att gynna sådana som jag som tjänar mycket, bor i villa och därmed kan få skattesänkningar på både det ena det och andra sättet.

Jag skulle vilja ha svar på frågan varför det är så viktigt att skattesubventionera tjänster för dem som uppenbarligen har god betalningsförmåga.

Anf. 32 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Det grundläggande skälet till att vi har infört systemet med avdragsrätt för hushållstjänster är naturligtvis att vi hårt beskattar normalt arbete i Sverige men inte beskattar hemarbete. Skillnaden i de här två skattesatserna, skatt respektive frånvaron av skatt, gör att människor tenderar att arbeta mindre än vad de annars hade möjlighet att göra.

Det här leder till massor av förluster.

Det leder till en tillväxtförlust. Det betyder att människor själva utför arbete i hemmet i stället för att hyra in tjänsterna, när marknadsvärdet av deras arbete skulle vara långt högre och naturligtvis också samhällsvärdet. Det är en produktivitetförlust för samhällsekonomin.

Det är också en jämställdhetsförlust. Vi vet att vi i Sverige har en av Europas mest könssegregerade arbetsmarknader, och vi vet att hemarbetet är snett fördelat. När barnen kommer går man tillbaka till ett väldigt traditionellt könsmönster. Där har naturligtvis hushållstjänsterna en viktig roll för att också kvinnor ska kunna göra karriär och för att också kvinnor ska kunna ta ansvarsfulla positioner. Det är viktigt, som Kvinnomaktsutredningen visar, för att vi ska få jämställdhet på arbetsplatserna. Manliga chefer leder till en mer ojämlig lönesättning än kvinnliga chefer.

Det är naturligtvis också en legitimitetsförlust, som vi har i ett system där människor som normalt sett följer lagar och regler anser sig behöva handla dessa tjänster svart.

Logiken i de här förslagen kan Eva-Lena Jansson enkelt få utvecklad genom att tala med till exempel Mona Sahlin, som är partiledare för Socialdemokraterna. Hon har ju förordat systemet med hushållstjänster innan hon blev partiledare. Om Mona Sahlin inte klarar den uppgiften kanske man kan ta ett telefonsamtal med Göran Persson, tidigare socialdemokratisk partiledare. Han har också ansökt om dessa tjänster.

Varför är det på det sättet? Jo, det här löser ett grundläggande samhällsproblem, att vi beskattar marknadsarbete men inte hemarbete, det underlättar människors vardag och det minskar svartarbete.

Jag tror att vi redan nu kan konstatera att det här systemet har fungerat väsentligt bättre än vad vi trodde. Det är många människor som har ansökt om det, och när vi nu är på väg att förändra det så att man inte behöver ansöka utan skattereduktionen kan tas i företagen är det sannolikt att fler kommer att använda systemet.

Det här kommer att skapa jobb. Det kommer att innebära att människor får chans att arbeta med kollektivavtal, ordentliga arbetsgivare och god ordning, i stället för som tidigare under de oregrerade förhållanden som alltid råder i svart sektor.

Förslaget om hushållstjänster är ett bra förslag, som leder till att vi får bättre tillväxt, att vi får mer jämställdhet och att vi får ett mer legitimt skattesystem. Därför är det ett förslag som jag tror att det finns all anledning att vårda och utveckla.

Däremot ser jag ingen anledning att efter sex månader tillsätta en utvärderingsutredning. Det kan vi naturligtvis göra så småningom, när vi har några år med systemet, och se om det då finns skäl att utveckla det.

Anf. 33 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Jag förstod inte av argumentationen från finansministern varför det var så viktigt att skattesubventionera tjänster för dem som uppenbarligen har hög betalningsförmåga.

Nu har vi sett att arbetsmarknadsministern och handelsministern i den här regeringen har gjort de här avdragen. Vi har inte sett om finansministern har valt att göra det, trots att han tidigare har valt att köpa svarta tjänster. Vi har inte sett om andra statssekreterare till regeringen har valt

att göra de här skatteavdragen för tjänster som man tidigare tydligen kunde köpa svart.

Vad jag försöker peka på är att många av dem som tidigare köpt svart uppenbarligen har haft betalningsförmåga att köpa de här tjänsterna vitt, och då tycker jag att det är viktigt att man redovisar: Har de här svarta jobben blivit vita? Eller bor det fortfarande människor, papperslösa utländska arbetare, i välsituerade familjers hem och får lönen svart? Det är väl ganska viktigt att granska den verksamheten.

Dessutom visar Skatteverket att en väldigt stor andel av pengarna i samband med de avdrag som har redovisats har gått till att fixa gräsklippning. Det är orimligt, säger Skatteverket, att man kan klippa gräset för de här summorna.

Då är det enkelt för finansministern att hänvisa både till nuvarande partiledare och vad hon har sagt tidigare och till den dåvarande partiledaren, som tydligen gör avdrag. Jag försöker säga att jag tror att vår tidigare partiledare hade råd att betala de här tjänsterna ändå.

Ni har infört ett system som vi tycker är orimligt, att människor som har en betalningsförmåga nu helt plötsligt ska få skatteavdrag. Ni tycker att det är viktigt. Varför tycker ni att det är viktigt? Redovisa det nu!

Om man hävdar att det här är en jämställdhetsreform, vilket jag tycker är oerhört märkligt, borde man angripa det problem som uppstår, nämligen att när människor skaffar barn är det till större delen kvinnor som tar ut föräldraledigheten, vilket gör att man cementerar gamla könsroller. När kvinnorna sedan börjar jobba igen kvarstår deras hemarbete inklusive det här. Då är lösning inte att man ska hjälpas åt i hemmen utan att det ska komma någon annan, gärna en kvinna, och städa i hemmet.

Jag förstår inte logiken, hur det skulle kunna öka jämställdheten att ingen i familjen städar längre. Finansministern har säkert någon form av argumentation i frågan.

Jag tycker egentligen inte att man ska ta personliga exempel, men eftersom vi har en finansminister som väljer att lyfta fram partikamrater till mig kan inte jag låta bli att lyfta fram de personer som man känner till har köpt tjänster svart. Jag tycker att det är ett problem.

Det uppstår ett problem när man säger så här: Eftersom folk bryter mot lagen måste vi förändra lagen och ta bort skatterna. Ni har stått och påstått att människor som är arbetslösa och sjuka fuskar, och då är resultatet att ni sänker ersättningen. Ni har en omvänd logik som inte jag kan begripa. För mig är ert sätt att argumentera i de här frågorna huvudlöst.

Uppenbarligen tycker ni att den här skattesubventionen är viktig, men ni tycker inte att det är viktigt att redovisa huruvida de svarta jobben verkligen har blivit vita.

Anf. 34 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! Jag hade inte tänkt vara med i den här debatten, men den började låta lite intressant så jag gick med här också. Jag tyckte att den sista frågan var spännande.

Regeringen måste väl utvärdera huruvida man får bukt med svartarbete, för det var ju ett av de viktiga underlagen till den här reformen. Jag är övertygad om att detta kommer. Jag vet inte – Anders Borg får svara på detta.

Det är uppseendeväckande att man trots allt har hittat nya sätt att komma undan skatt. Jag tänker på fakturan där gräsklippningen kostade 8 000 kronor och trädfällningen kostade 200 eller 300 kronor. Regeringen kan väl då beklaga att reformen har gett upphov till ny uppfinningsriktighet. Dessutom är den behäftad med en del gränsdragningsproblem, som också kan vara besvärliga.

Jag begärde ordet när finansministern sade att den här reformen löser jämställdhetsarbetet. Jag kan inte riktigt förstå det. Att ta hem en tredje person är väl inget sätt att komma till rätta med ojämställdhet. Jag tycker att det kräver en viss utveckling från finansministerns sida.

För stöd i hemmet finns det en stor marknad, och jag tycker att man ska vända sig till dem som i första hand behöver detta, de äldre. Det har man möjlighet att göra i dag, inom ramen för kommunernas verksamhet. De äldre kan få stöd utan att det ska vara föremål för någon typ av biståndsbedömning. Det är väl jättebra. Jag tror att det är en marknad som kommer att växa, för här finns det verkligen ett behov.

Statens resurser är knappa resurser, och de ska sättas in där de verkligen behövs. Jag tycker inte att den statistik vi hittills har fått ta del av, som visar att det i första hand är människor med högre inkomster som nyttjar det här, är ett tecken på att pengarna används där de bäst behövs. Om man jämför med andra länder som har liknande system ser man samma tendens där, att subventioner i första hand används av människor med högre inkomster.

Jag ser att finansministern i svaret hänvisar till Almegas undersökning. Jag sätter alltid ett litet frågetecken efter Almegas pressmeddelanden och undersökningar. När Skatteverket säger att 40 000–50 000 har sökt det här avdraget säger Almega att det är över 100 000. Jag tror att de i sin iver är lite för positiva.

Anf. 35 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Eva-Lena Jansson och Marie Engström vet naturligtvis att det är fullständigt omöjligt, gränsande till löjligt, att utvärdera ett system som har varit i gång i sex månader. Det är naturligtvis helt ogörligt.

Vi måste låta systemet fungera ett antal år. Sedan får man utvärdera det. Då kommer det med stor sannolikhet att visa sig att det har blivit fler jobb som har blivit vita och att fler människor har fått jobb i den här sektorn och att det också har inneburit en förbättrad allmän tillväxt därför att det ger en bättre möjlighet för människor att arbeta på marknaden.

Det är därför detta är ett viktigt förslag. Det finns en helt entydig ekonomisk logik, inte minst beskriven i Finanspolitiska rådets arbete.

I ett system där man beskattar marknadsarbete men inte beskattar hemarbete riskerar man att få en situation där människor arbetar för mycket hemma i stället för att utnyttja den utbildning de har fått och den roll de har i samhällsekonomin för att producera. Därför har ett sådant här förslag positiva effekter för tillväxten. Det är också alldeles uppenbart att det är bra för jämställdheten.

Det finns skäl till att vi i dag ser att Sverige håller på att halka efter jämställdhetsmässigt, att andra länder ser större ökning av kvinnors arbetstid, att till exempel kvinnor i USA i genomsnitt jobbar mer än svenska kvinnor, att vi har en väldigt könssegregerad arbetsmarknad, att

vi har få kvinnliga chefer. Ja, det spelar roll därför att det betyder att lönesättningen och värderingen av arbete i Sverige görs av chefer som är män, som gör den utifrån manliga värderingar.

Ett hushållsavdrag ger därmed en möjlighet för fler kvinnor med längre utbildning och mer kvalificerade positioner att arbeta mer. Man kan naturligtvis önska att vi i stället kunde ha en jämställdhetsdebatt där vi fick männen i dessa hushåll att ta ett större ansvar. Det skulle jag naturligtvis också tycka var väldigt bra. Men den diskussionen har nu pågått i Sverige i 20, 30, 40, 50, kanske till och med 100 år, utan att det har haft några väldiga effekter. När barnen kommer återgår vi till väldigt traditionella könsmonster.

Det här är naturligtvis skälet till att det här är ett bra förslag.

Marie Engström nämner gränsdragningsproblem. Hon var inför den här reformen väldigt bekymrad över att det skulle bli svårartade gränsdragningsproblem. Men nu har vi haft det här systemet i ett år, och vi ser att det är alldeles uppenbart att huvuddelen av ansökningarna är kopplad till rent hushållsarbete där det inte finns något sådant gränsdragningsproblem.

När man talar med Skatteverket säger de att deras egen bedömning är att det därmed inte har blivit så svårartade gränsdragningsproblem som man tidigare hävdade i debatten.

Låt oss så småningom göra en utvärdering! Jag är övertygad om att den visar att det här är ett system som har bidragit till ökad jämställdhet, som därigenom också bidrar till minskade löneskillnader mellan män och kvinnor i ekonomin som helhet, att det är ett system som bidrar till en högre tillväxt, där vi bättre utnyttjar de många välutbildade personer som vi har i det svenska samhället och som ger en större legitimitet för det svenska skattesystemet.

Anf. 36 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Jag har försökt att diskutera skattesubventioner för hushållsnära tjänster för att se om de här svarta jobben verkligen har blivit vita, och vi har en finansminister som pratar om att det är en jämställdhetsreform. Jag finner det ganska befängt.

Det är samma regering som har infört ett vårdnadsbidrag för att människor inte ska arbeta som pratar om arbetslinjen här.

När det gäller USA som finansministern tar upp kan jag också påpeka att det för många av landets amerikaner krävs två arbeten för att klara sin egen försörjning. Det är klart att det då blir fler arbetade timmar. 26 miljoner amerikaner tvingades söka matkuponger för att över huvud taget överleva. Ta inte gärna upp USA som ett exempel på en lyckad politik, för jag tycker inte att de har en lyckad politik!

Jag vill också säga att det är helt okej att köpa hushållsnära tjänster. Jag tycker inte att man ska förakta de människor som köper dem. Och jag tycker att det är viktiga och duktiga människor som jobbar med de här frågorna. De kan sin bransch; de kan utföra hushållsnära tjänster.

Vad jag försöker diskutera är vad som är rimligt. Är det rimligt att vi tar pengar som skulle kunna gå till exempel till äldreomsorgen, till sjukvården och till skolan för att människor som i dag inte har tid att städa hemma ska få den tjänsten till ett lägre pris? Är det så?

Vi skulle kunna genomföra en massa andra saker för de här skattepengarna. Det är klart att man kan använda skattepengarna precis hur man vill. Det är det regeringen visar. Jag frågar om det är lämpligt att göra det. Jag undrar också om de här svarta jobben verkligen har blivit vita, för vi vet att oerhört många som tidigare köpte svarta tjänster inte har gjort avdrag för vita arbeten nu. Mycket tyder på att det fortfarande är mycket billigare att köpa svarta tjänster och ha en egen hushållerska boende i källaren. Jag tycker att det är ett befängt system.

Anf. 37 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Låt oss bara avslutningsvis konstatera att hushållsavdraget är en viktig reform för att öka tillväxten, förstärka legitimiteten i skattesystemet och också öka jämställdheten! På det sättet är den också en logisk fortsättning när det gäller att den här regeringen för en mycket aktiv politik för att minska skillnaderna mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden.

Jag tänker naturligtvis på att jobbavdraget och arbetet mot utanförskapet bidrar till att inkomstskillnader mellan män och kvinnor på ett antal års sikt kommer att minska.

Det mycket aktiva arbete vi gör för att förbättra företagsamhet, inte minst inom välfärdssektorerna, kommer också att underlätta kvinnors ställning på arbetsmarknaden.

I den helheten utgör också avdragsrätten för hushållstjänster en viktig komponent. Det är en reform för ökad tillväxt, en reform för jämställdhet och en reform för ett mer legitimt skattesystem.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Svar på interpellationerna 2007/08:707 och 757 om begränsningsregeln i fastighetsskatten

Anf. 38 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Eva-Lena Jansson har frågat mig om jag avser att garantera att ingen får höjd fastighetsskatt genom förslaget om begränsad fastighetsavgift för pensionärer. Hon har även frågat mig om jag avser att vidta något ytterligare initiativ för personer med låga inkomster som inte är berörda av förslaget samt om jag avser att följa upp och utvärdera hur fastighetsskatten verkar för enskilda, grupper och regioner. Marie Engström har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att skapa en begränsningsregel som upplevs som rättvis mellan olika boendegrupper och som inte leder till ökat administrativt krångel. Jag väljer att avge ett gemensamt svar på interpellationerna.

För dem som omfattas av den föreslagna regeln om begränsad fastighetsavgift innebär förslaget givetvis inte en höjning utan en begränsning av fastighetsavgiften. Regeringen har bedömt att det i och med införandet av den kommunala fastighetsavgiften inte finns något större behov av en generell begränsningsregel för att tillgodose att den löpande beskattningen av småhusen hålls på en rimlig nivå. Regeringen är därför inte beredd att föreslå att regeln om begränsad fastighetsavgift görs generell eller

utvidgas till andra grupper än pensionärer och personer som får sjuk- och aktivitetsersättning.

Det ligger i sakens natur att en regel om begränsad fastighetsavgift innebär en viss administration. Detsamma gällde även för den tidigare begränsningsregeln för statlig fastighetsskatt. Begränsningen av fastighetsavgift kommer i de allra flesta fall att kunna hanteras maskinellt av Skatteverket. Jag anser därför inte att några särskilda åtgärder är påkallade i detta avseende.

Lagstiftningen om kommunal fastighetsavgift trädde i kraft den 1 januari i år, men fastighetsavgiften kommer inte att börja tas ut förrän vid 2009 års taxering. Det kommer således att dröja innan det finns ett faktiskt utfall att analysera. Jag avser därför inte att nu ta initiativ till en sådan uppföljning och utvärdering som Eva-Lena Jansson efterlyser.

Anf. 39 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Jag ska väl tacka för svaret. Det verkar som om just det här med begränsad fastighetsavgift och fastighetsskatter är ett litet troll i regeringen.

Jag hade faktiskt nästan väntat mig att socialminister Göran Hägglund skulle vara här. Han har ju varit väldigt ivrig när det gäller just fastighetsskatten, men det är väl bra att det är finansministern som får svara på frågor.

När det gäller den begränsningsregel som den här regeringen har beslutat om hade vi en gammal begränsningsregel som omfattade 120 000 individer.

Den här regeringens nya regel kommer att omfatta ca 51 000 personer. Då blir min fråga till finansministern: Vad säger man om de 69 000 personer som inte kommer att omfattas av er regel?

Jag tycker att det är positivt i och för sig att man säger att begränsningsregeln hängs upp på individ i stället för hushåll, men det kan få oanade effekter. Om man i ett hushåll skriver över fastigheten till den person som omfattas av begränsningsregeln kan det bli positivt att gifta sig med en person som omfattas av fastighetsregeln. Då slipper man att betala den här fastighetsavgiften. Har finansministern räknat på den effekten?

Jag har de frågorna, och jag tycker att det är viktigt att man nu ser över det. Det har varit ett löfte till människor att man ska förändra fastighetsskatten och göra det billigare, men uppenbarligen är det några som kommer att få betala priset. Många av dem som hade dyra hus här i Stockholmsområdet, även i min kommun, ska få sänkt avgift på bekostnad av dem med lägre inkomst.

Det vore också intressant att veta när det gäller dem som nu ska omfattas av begränsningsregeln och att man ska kunna gå tillbaka till arbete även om man har förtidspension: När upphör begränsningsregeln att gälla, vid vilken inkomst? Personerna ska ju kunna jobba ett antal timmar och få en viss inkomst utan att det ska påverka deras sjukersättning, men då kanske de inte tillhör den gruppen. Är det något finansministern har lagt in i beräkningen när det gäller vilka som ska omfattas av begränsningsregeln?

Det vore intressant om man följde upp och utvärderade hur fastighetsskatten verkar för enskilda grupper och regioner. Precis som i den

förra interpellationsdebatten säger finansministern att det är för tidigt att göra en utvärdering. Frågan är i så fall: När kommer en utvärdering?

Om det inte kommer någon nästa år, när kommer det då någon? Varför är det inte viktigt att utvärdera de här frågorna? Man skulle kunna följa dem löpande, tycker jag, halvårsvis, årsvis. Välkommen! Jag ser gärna att man följer upp det och ser vad som händer med det antal som omfattas av begränsningsregeln.

Anf. 40 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! Jag tackar finansministern för svaret. Nu är det fastighetsskattedebatt igen.

Jag tycker att det är lite spännande att regeringen lägger fram förslag om att införa en begränsningsregel. Jag kommer ihåg att för några år sedan var det mycket fnysande kring vår begränsningsregel. Man tyckte från alliansens sida att vi inte ska behöva ha ett system som kräver att det finns en begränsningsregel.

Jag har alltid tyckt att begränsningsregeln är bra. Jag tycker att den har en bra fördelningspolitisk profil. Där finns det en koppling till förstås att betala fastighetsskatt. Det är det som har varit den bärande kritiken många gånger mot fastighetsskatteuttaget.

Det har redan kommit en proposition om detta till riksdagen. Den kom efter att jag hade skrivit den här interpellationen till finansministern. Men det är intressant att debattera det här ändå. Beslutet kommer förmodligen inte att tas förrän någon gång i höst.

Den centrala frågan är: Varför omfattar inte begränsningsregeln alla människor som av olika skäl har en låg inkomst? Varför begränsar regeringen detta till att gälla pensionärer eller personer som har aktivitets- eller sjukersättning? Det är väl lika legitimt att underlätta för andra grupper som av olika skäl inte har en hög inkomst.

Jag har också siffror på detta. Jag har frågat riksdagens utredningstjänst. Mina siffror liknar Eva-Lena Janssons siffror. Ca 51 000 individer skulle omfattas av regeringens förslag, men om man byggde ut systemet att omfatta alla skulle det handla om drygt 110 000 småhusägare.

Jag tycker att finansministern i sitt svar på den här interpellationen förminskar problemet en hel del. Jag hittade ett pressmeddelande som var utsänt från Finansdepartementet. Man skrev när förslaget kom: Vi vet att många pensionärer har det knapert ekonomiskt. Det är säkert ett helt riktigt uttalande, men jag tror väl att både vi och finansministern vet att det även finns andra människor som har det knapert ekonomiskt.

Jag är intresserad av att höra finansministerns kommentar till detta. Varför ska inte alla omfattas av den här regeln?

Vi pratade förut om gränsdragningsproblem och administrativt krångel. Man kan instämma i vad flera remissinstanser har påpekat: Att selektera människor på det här sättet innebär en ökad administrativ börda.

Anf. 41 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Det är kanske viktigt att vi försöker klarlägga hur det här systemet fungerar. När man läser Eva-Lena Janssons interpellation får man intrycket att en pensionär i Pålsboda skulle få höjd skatt.

Systemet är uppbyggt så att man ska betala en avgift som reduceras så att den inte kan överstiga 2 800 kronor. För den som har ett småhus handlar det om att man har ett taxeringsvärde på 373 000 kronor med 0,75 procents skattesats. För dem som har hus som är taxerade lägre än så blir det naturligtvis inte en höjning till 2 800 kronor.

Jag antar att Eva-Lena Jansson inte heller har gett den bilden till de pensionärer som hon har haft kontakt med. Det vore att skrämman upp människor i onödan. Det handlar naturligtvis om en begränsningsregel. För dem som har lägre taxeringsvärde, som inte omfattas av begränsningen, blir det då naturligtvis ingen höjning.

Nu efterfrågas åter en utvärdering. Men det går inte att utvärdera begränsningsregler innan de har trätt i kraft, innan vi har haft systemet i några år, det har satt sig och påverkat fastighetspriser och annat. När vi väl har sett det kan vi naturligtvis utvärdera också den här delen av fastighetsskattereformen. Då kommer vi säkert att finna att den har haft en bra funktion i det att det har varit ett relativt enkelt sätt att begränsa genomslaget för fastighetsskatten för grupper med sämre inkomster.

Jämfört med den gamla begränsningsregeln är det här, som flera remissinstanser påpekar, en administrativt enklare regel. Den är därmed en mindre belastning på det allmänna systemet än den tidigare.

Anf. 42 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Det är glädjande att finansministern använder det begrepp som vi har använt hela tiden, nämligen fastighetsskatten. Det är en fastighetsskatt – ni kan kalla det fastighetsavgift eller inte.

Nej, jag har inte gett pensionärer i Pålsboda några andra uppgifter än dem jag hade att komma med. Hon hade läst sig till att hon skulle få en höjning. Därför hörde hon av sig till mig. Av den information jag hade hade jag svårt att reda ut huruvida hon skulle få en höjd fastighetsskatt. Jag har lovat att återkomma till henne.

Som sagt var, den gamla begränsningsregeln omfattade, som jag uppfattade det, 120 000 individer – det kan vara 110 000 som Marie Engström sade. Den nya kommer att omfatta 51 000. Det betyder att 69 000 personer inte kommer att omfattas av er regel. Då blir frågan om man har tittat mer på den här gruppen från Finansdepartementet.

Den här regeringen och framför allt vår finansminister är väldigt förtjust i nationalekonomisk teori. Man pratar om ekonomiska och skattemässiga incitament till arbete. Den som är förtidspensionär, har sjukersättning och är på väg till arbete kommer att behöva beakta den skattemässiga negativa effekten av att inte längre omfattas av begränsningsregeln för fastighetsskatten om han eller hon går tillbaka till arbete. Har man tänkt på att den person som har sjukersättning kanske inte får högre inkomst bara för att han eller hon börjar arbeta? Hur har ni tänkt på den frågan?

Ni pratar om att det är viktigt att folk går tillbaka till jobbet och att man ska ta bort sådant som minskar möjligheterna att komma tillbaka till jobb som att man får högre skatt och så vidare. Men det här är de facto det som händer för den här personen.

Jag tycker att det är jättebra att människor kommer tillbaka till arbete. Det vill jag understryka. Men regeringen håller på att göra vårt skattesy-

stem så krångligt och så ogenomträngligt för vanliga människor att det är obegripligt snart också för oss politiker.

Jag hoppas i alla fall att statsrådet kommer att återkomma när det gäller just uppföljning av fastighetsskatten överlag, för det är viktigt att se vad den får för effekter. Att jag som boende i Örebro får en sänkning av fastighetsskatten och en sänkning av skatten på många olika sätt känner jag till, men det är också viktigt att se hur det här slår ur fördelningsynpunkt och hur det slår i staden, på landet och i glesbygden i olika delar av Sverige.

Anf. 43 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! Jag ställde en fråga till finansminister Anders Borg, men jag tycker inte riktigt att jag har fått svar på den. Varför är det bara vissa grupper som ska kunna använda sig av begränsningsregeln? Varför ska den inte gälla alla med lägre inkomster? Det är egentligen det centrala i det vi debatterar här.

Det har lite grann blivit regeringens kännemärke att ha olika skatte-regler för olika grupper. Jag tänker på jobbskatteavdraget som inte ska gälla till exempel pensionärer och människor som får sjukersättning eller a-kassa. Kan det vara så att man efter den starka kritik man fått, framför allt från olika pensionärsorganisationer som menar att pension är uppskjuten lön, vill blidka dessa grupper och därför i panik tar till ett sådant här förslag och säger att vi återinför begränsningsregeln och så låter vi den gälla just för pensionärerna?

Nu har ni också flaggat för att i varje fall pensionärerna ska få jobbskatteavdraget eller någon typ av inkomstskattereduktion. Men är det inte så att ni har trasslat in er ganska rejält när det gäller skattesystemet? Jag tänker på den likformiga beskattningen med generella regler. Om man som ni gör det ena avsteget efter det andra hamnar man väl till slut i att stå och plottra och säga att nej, den ena gruppen ska inte omfattas, men det ska den andra gruppen – och så helt plötsligt, precis som Eva-Lena Jansson säger, kan det vara så att människor i ena stunden kan befinna sig i den ena gruppen för att därefter befinna sig i den andra gruppen. Och vi får ett system som blir allt krångligare.

Finansministern, jag vill ha svar på varför inte alla kan omfattas av begränsningsregeln.

Anf. 44 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Låt oss börja med att klargöra det som är viktigt här: Den pensionär i Pålshoda som Eva-Lena Jansson hänvisar till kommer alltså inte att få en höjd skatt med denna begränsningsregel. Skatten höjs inte till 2 800 kronor, och jag är naturligtvis glad över att Eva-Lena Jansson nu har fått detta klart för sig. Det framgår visserligen klart och tydligt i propositionen, och det är ju viktigt att vi inte skrämmer pensionärer och får dem att tro att det blir kraftiga skattehöjningar när så inte är fallet. Det är alltså glädjande att Eva-Lena Jansson är tydlig på den punkten.

Eva-Lena Jansson menar att vi måste se fastighetsskatten ur ett nationalekonomiskt perspektiv. Då tycker jag att det kan vara rimligt att vänsterpartierna står upp och gör det. I dag har vi ett läge där man mörkar. Vänsterpartiet mörkar – man har ingen klar linje. Miljöpartiet mörkar – man har ingen klar linje. Socialdemokraterna mörkar – man har

ingen klar linje. Det finns inte ett samlat förslag från vänstersidan om hur fastighetsskatten ska utformas, och därför går det inte heller att utvärdera vad det skulle innebära för pensionärer, för löntagare och för andra grupper i samhället.

Prot. 2007/08:134
23 juni

Men givet att vänsteralternativet är så förtjusta i fastighetsskatten: Varför inte stå och försvara den som den var? Varför inte säga att det med de nya taxeringsvärdena för en normal villa i Stockholmsregionen ska handla om en skattehöjning på 10 000, 15 000, 20 000 eller kanske till och med 30 000 kronor? Förklara för normala villaägare och löntagare i Stockholm att deras skatt ska inte bara höjas med tusen kronor i månaden när ni gör om jobbskatteavdraget, utan även med ytterligare tusen kronor i månaden när ni gör om fastighetsskatten!

Legitimiteten i en demokrati bygger på att man före ett val berättar vad det är man avser att göra efter valet. Jag förstår att Socialdemokraterna egentligen inte räknar med att få en vänstermajoritet efter valet – då är det logiskt att man inte berättar om sin politik. Men om vi mot förmodan skulle ha otur och landa i den sitsen är det ett rimligt krav från väljarna att få veta vilken politik man avser att stå för.

Är det så att de som bor i Örebro ska räkna med att skatten höjs med 2 000, 3 000 eller 4 000 kronor med ett socialdemokratiskt vänsteralternativ?

Marie Engström väljer att föra in jobbskatteavdraget. Låt oss vara tydliga med att det sannolikt är den mest centrala skattereform som har genomförts de senaste decennierna, om vi talar om full sysselsättning. När Finanspolitiska rådet utvärderar reformen handlar det om en sysselsättningsökning på nästan 90 000 personer. Konjunkturinstitut, OECD, kommissionen, Finansdepartementet – alla landar vi på siffror i den storleksordningen. Det är alltså ett mycket viktigt steg tillbaka till full sysselsättning som därmed tas.

Det är naturligtvis så att skulle vi mot all förmodan få en vänsterregering i Sverige och man då försämrar jobbskatteavdraget får vi återigen ett system där man jagar ut arbete och sysselsättning ur Sverige. Det är så de politiska alternativen ser ut.

Vi har naturligtvis inte tagit fram en perfekt fastighetsskattereform. Ett så komplext system som fastighetsskatten kommer aldrig att bli perfekt, men det nuvarande systemet är förutsägbart. Villaägarna vet ungefär vad de kommer att betala i skatt. De som får höjd avgift kommer att få det med några hundra kronor och inte med 20 000–30 000 kronor i skattehöjningar. Systemet är legitimt därför att människor kan förutse hur skatten slår och påverkar deras ekonomi.

Mot detta står ett vänsteralternativ som inte berättar någonting. Vi får höra långa litanior om hur bra fastighetsskatten är som skattebas, men vi får inte veta någonting om hur man tänker höja den. Kan man inte få lite besked? Bli det 20 000 kronors höjning för en normal Stockholmsvilla? Det är väl en rolig diskussion, och den ser jag fram emot, men den lär väl dröja eftersom Socialdemokraterna vet att de aldrig kan få legitimitet för sin linje i fastighetsskattefrågan.

Anf. 45 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Valrörelsen 2010 ska bedrivas 2010, och då lovar jag att det kommer att finnas besked i alla frågor man är intresserad av.

Det stämmer att pensionären i Pålsboda förmodligen inte får höjd fastighetsskatt, men boende i Pålsboda som har låga inkomster kommer att få det. Det är precis vad finansministern nu har stått och redovisat. De

kommer nämligen inte att omfattas av den här begränsningsregeln som Anders Borg har pratat om.

Det är Anders Borg som är nationalekonom, inte jag. Jag är brevbärrare, för tillfället tjänstledig från Posten och numera ledamot av Sveriges riksdag. Men jag försöker ändå sätta mig in i de här frågorna med de begränsade erfarenheter jag har, och jag försöker göra så gott jag kan.

Fastighetsskatten är inget jag kan till hundra procent, men jag förstår i alla fall när människor som i dag har höga inkomster får sänkt skatt medan de som är sjuka och arbetslösa får sänkt ersättning och vilka effekter detta får.

Jag förstår också vilka effekter det får när människor med låga inkomster inte omfattas av begränsningsregeln och när 69 000 personer får betala mer än vad de tidigare gjorde. Till och med det resonemanget förstår jag – men jag är inte nationalekonom.

Jag tyckte att det var viktigt att lyfta upp frågan och tydliggöra hur de här reglerna ser ut, och jag hoppas i alla fall, hur mycket Anders Borg och Göran Hägglund än tycker om det här med fastighetsskatten, att man ändå försöker utvärdera systemet för att se vad det får för konsekvenser med ett system där människor som kanske har samma inkomst betalar olika typer av fastighetsskatt. Man måste få stor kunskap om det.

Med det, herr talman, vill jag önska personalen i kammaren och hela riksdagen inklusive talmannen en trevlig sommar. Till finansministern vill jag säga att jag hoppas att han begrundar det jag just har sagt.

Anf. 46 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! Finansminister Anders Borg säger att Vänsterpartiet mörkar om fastighetsskatten. Anders Borg, jag har skrivit en interpellation. Jag vill ha svar på varför inte alla omfattas av ert förslag till begränsningsregel såsom vi hade det förut, för jag tycker att det är mer rättvist.

Anders Borg undviker galant att svara på den frågan. I stället sätter han i gång och pratar och kastar tillbaka debatten i mitt knä och säger att jag mörkar om fastighetsskatten. Men vad jag vet skulle den här interpellationsdebatten inte handla om Vänsterpartiets förslag till fastighetsskatt utan om Anders Borgs och regeringens förslag till utformning av begränsningsregel, och med anledning av det har jag ställt en fråga.

När det gäller vårt förslag till fastighetsskatt tog jag i förra interpellationsdebatten upp att vi tycker att det regeringen har gjort, att återföra uppskov med reavinstskatt, är en bra åtgärd. Det är någonting som vi kan tänka oss att också föreslå. Nu säger jag det en gång till.

Det betyder ju att fastighetsskatteuttaget i och med det faktiskt kan sänkas om man jämför med de procentsatser som gällde förra mandatperioden. Nu är jag jättetydlig. Mer än så kan jag inte säga i dag, men vi kommer liksom andra partier att återkomma till det inför valrörelsen och ta debatten i det läget.

Anledningen till att jag har pratat om jobbskatteavdrag är ju att jag vill exemplifiera hur ni gärna sätter olika skattesatser för olika grupper, vilket ni nu också gör när ni ska införa en begränsningsregel där ni selekterar olika grupper. Den ena gruppen ska få tillgång till den, den andra ska inte det. Ni kan inte på något sätt motivera varför inte alla ska kunna omfattas av en begränsningsregel.

Anf. 47 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Det är viktigt att vi förstår vad diskussionen handlar om. Jag har lämnat ett utförligt interpellationssvar som visar varför vi i det nya systemet, där vi har ett tak för fastighetsskatten och där vi har sänkt skattesatsen, inte har samma behov som tidigare av begränsningsregeln. I dagens system kommer det inte i Stockholms kommuner att innebära att man får 10 000, 20 000 eller 30 000 kronor i höjd skatt nu när taxeringsvärdena kommer. Det är därför systemet har ändrats.

Låt oss konstatera att Eva-Lena Jansson här lovar besked. Vi ska få veta om det är 1 000, 2 000 eller 3 000 kronor som väntar örebroarna i höjd skatt. Vi ska få veta om det är 10 000, 20 000 eller 30 000 konor som väntar stockholmarna i höjd skatt.

Det är väl så kompromissen kommer att se ut. Socialdemokraterna driver på för att höja skattesatsen. Socialdemokraterna driver på för att ta bort gränsen. Marie Engström driver på för att få upp räntan på uppskoven. Här har vi en skattechock i vardande. Vi får undra om Miljöpartiets bidrag är att man också ska höja reavinstskatten. Vilken del av detta som det blir höjd skatt på vet vi inte. Det får vi inte veta därför att vänsterpartierna angriper vår skattereform utifrån den mycket enkla positionen att inte redovisa sin egen.

Ska vi hålla god ordning på skattesystemet, ska vi hålla god ordning på offentliga finanser måste alternativen kunna jämföras. Det är det som det handlar om. Vänsterpartierna talar om att minska skillnaderna och göra ett enhetligt skattesystem, men varför inte berätta som det är? Det handlar ju bara om att höja skatterna.

När ni säger att pensionärerna inte ska ha en annan skattesats än löntagarna, berätta då också att det handlar om att sänka skatten med 3 miljarder för pensionärerna och höja den med 30 miljarder för löntagarna. Det är ju det som är det socialdemokratiska alternativet för att minska skillnaderna – 3 miljarder till pensionärerna och 30 miljarder i höjd skatt för löntagarna. Det är därför det här också är en politik som skulle leda till att skattesystemet åter blev illegitimt och illa fungerande.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på interpellation 2007/08:725 om organiserad brottslighet i byggbranschen

Anf. 48 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Cecilia Wigström i Göteborg har frågat mig *dels* vilka åtgärder jag ämnar vidta för att byggföretag ska betala och redovisa källskatt och sociala avgifter utifrån varje enskild anställd och när de nya reglerna kan träda i kraft, *dels* vilka åtgärder jag ämnar vidta för att Skatteverket ska få befogenhet att göra oanmälda besök på byggarbetsplatser för att motarbeta svartarbete.

Låt mig först säga att jag delar Cecilia Wigströms oro över utvecklingen inom byggbranschen. Allvaret understryks av att såväl Byggbranschen i samverkan som Skatteverket har vänt sig till departementet och bett om hjälp att sanera branschen.

Skatteverket har fått i uppdrag att undersöka ett sätt att redovisa utbetald lön och avdragen preliminär skatt på individnivå genom en webbtjänst. Verket ska redovisa uppdraget den 30 juni i år. Även om jag naturligtvis är försiktigt positiv till tanken vill jag inte ta ställning i frågan innan rapporten har lämnats.

Inom Finansdepartementet pågår ett arbete med att utvärdera det första årets verksamhet med personalliggare i restauranger och hos frisörer. Skatteverket har lämnat ett underlag för utvärderingen som tyder på att systemet varit effektivt.

I samband med utvärderingen studeras också om och hur systemet, eller delar av det, bör utvidgas till att omfatta även andra branscher, bland annat byggbranschen.

Det pågår alltså redan arbete med de frågor som Cecilia Wigström har tagit upp i sin interpellation.

Anf. 49 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka finansministern för det oerhört positiva svaret. Anledningen till att jag har ställt min interpellation är att jag är oerhört oroad över utvecklingen i Sverige, där den organiserade brottsligheten breder ut sig alltmer.

I mitten av 90-talet hade vi fem sex gäng. I dag är de otaliga och oräkneliga. Vi har mc-gäng, vi har fångelsegäng och vi har etniska grupperingar som ägnar sig åt olika slags illegal verksamhet, ofta med narkotika i centrum. Men det kan också handla om att sälja kvinnor i sexhandel eller om utpressning.

De är oerhört farliga. De hotar vittnen, de hotar brottsoffer och de hotar även åklagare och poliser. De vill skapa en annan ordning än vår rättsstat. Det här är i förlängningen ett hot mot vår demokrati.

Alliansen har tagit krafttag. Vi satsar till exempel på 20 000 fler poliser och ser till att vi nu får en kraftfull buggningslagstiftning. Regeringen har också fattat beslut om den nationella mobiliseringen mot grov, organiserad brottslighet.

De här gängen tvättar ju sina pengar i vanliga branscher, bland annat byggbranschen som är den som jag har tagit upp i min interpellation. Det gör att det inte bara är polisen som kan göra någonting åt detta utan även andra myndigheter.

Gängen bedriver alltså en illegal verksamhet med en legal fasad. Just det faktum att byggbranschen har haft en historia och en utbredd kultur med svartarbete har inneburit att den har varit en av de attraktiva branscherna. Det innebär att det är svårt att konkurrera för seriösa företagare när andra företag inte betalar löner och sociala avgifter som är i nivå med det man ska göra.

Vi får ett stort skattebortfall; 10–20 miljarder beräknas det uppgå till. Det är stora summor, särskilt med tanke på att byggsektorn utgör ungefär 10 procent av den totala sysselsättningen.

Ett annat problem är att när den organiserade brottsligheten träder in kommer också våld, hot och utpressning in i branschen. Fack och arbetsgivare har ju tagit tag i de här frågorna. Jag tycker dessutom att det är så himla positivt att se att även finansministern och Finansdepartementet har tagit tag i de här frågorna och tar dem på största allvar. Jag är väldigt nöjd med svaret.

Branschen har infört ett ID 06-system för att man ska kunna se vilka som jobbar på olika byggen. Är det en svartarbetare, eller är det en vit arbetare, någon som arbetar legalt? Det man nu behöver från vår sida, från statsmakternas sida, är att också se till att Skatteverket kan göra oanmälda besök och att det går att betala in sociala avgifter på individnivå. Det håller Finansdepartementet nu på att jobba med.

Min fråga till finansministern som en följdfråga blir: Kan finansministern säga något mer? Skatteverket ska göra en redovisning i slutet av juni av hur arbetet fortskrider, har finansministern något mer att säga om när det här kan implementeras? Jag hör lite orossignaler om att det kan dra ut på tiden. Det är viktigt att det här sker skyndsamt så att vi kan få hejd på den organiserade brottsligheten.

En annan fråga jag skulle vilja passa på att ställa utgår från det som står i svaret, att Finansdepartementet studerar den här personalliggaren och effekten av den. Kan finansministern säga något mer om när vi kan få en lagstiftning som gör att Skatteverket kan få göra oanmälda besök? Om jag kunde få några mer uppgifter om det vore det väldigt positivt. Jag antar att ett system där man skulle titta närmare på personalliggaren på något sätt också beaktar det branschen redan har gjort i och med ID 06-arbetet.

Anf. 50 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Det råder full samsyn mellan mig och Cecilia Wigström på hur viktigt det är att motarbeta organiserad brottslighet. Det handlar naturligtvis om ökade resurser för polisen. Det måste handla om att vi ser till att domstolarna har möjligheter att fullgöra sitt arbete på ett bra sätt. Slutligen handlar det om att kriminalvården måste fås att på längre sikt fungera på ett sätt som gör att brottslingar inte återvänder till brottslighet.

Det handlar också naturligtvis om den översyn av straffskalorna som sker i dag, där inriktningen självfallet är att det för grova våldsbrott bör ske en skärpning av straffen. En vid del av detta kan naturligtvis vara att vi också bidrar genom att förändra skattesystemen så att de bättre följer upp och motarbetar svart verksamhet och ekonomisk brottslighet.

Jag ser samarbetet mellan de ansvariga myndigheterna inom ekobrottsområdet, som nu förstärks, som *en* viktig del. Det handlar naturligtvis också om att det kan vara viktigt att vi får regeländringar som gör det svårare att bedriva brottslighet verksamhet och om resurser för de myndigheter som har ansvar för detta.

Sammantaget är jag övertygad om att kombinationen av en bred förstärkning av rättsväsendet och ett arbete för att tydliggöra skattereglerna kan ha en positiv effekt. Exakt hur det ska ske ska vi återkomma till när vi har fullgjort beredningsarbetet. Jag ser ingen anledning att i dag gå utöver det som vi tidigare har konstaterat.

Anf. 51 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp):

Herr talman! Jag delar helt och fullt finansministerns inställning. Det är positivt att höra hur han redogör för regeringens inriktning på att stärka upp hela rättskedjan, från polis till Kriminalvården, och att också angripa den organiserade brottsligheten genom olika myndigheters samverkan.

Vi i Folkpartiet har länge förordat just en Al Capone-strategi. Vi vet att Al Capone i USA aldrig blev fälld för mord eller de andra grova brott som han begick, utan han fick till slut ett långt fängelsestraff på grund av skattebrott.

Det är oerhört positivt att regeringen har beslutat om en nationell mobilisering mot den grova organiserade brottsligheten. Och precis som finansministern säger kommer de regionala underrättelsecentrum som i dag finns i de tre storstäderna, där polis och åklagare samverkar med Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket, att utökas till att omfatta och finnas i hela landet.

Jag vill ta tillfället i akt här, herr talman, att säga något ytterligare om vikten av det arbete som Finansdepartementet nu genomför.

En första fördel om man kan få in skattebetalningar på individnivå månadsvis från byggföretag är att det kommer att ge Skatteverket en jämnare arbetsbörda. Inbetalningarna kommer inte att göras bara i slutet av året. Det kommer också att göra det enklare för företagen. Om de får en webbaserad tjänst kommer de elektroniskt mycket enkelt att kunna föra över uppgifter till Skatteverket.

En andra fördel är att vi kommer att få en bättre fungerande marknad, för vi vet att de små byggföretagen har väldigt svårt att konkurrera. Där vet jag inte om finansministern ser någon anledning att göra åtskillnad mellan de små företagen och de stora företagen. Det kan vara lättare att hjälpa de stora företagen i deras arbete mot svartarbetet. Men det kan vara svårt att komma åt den svarta marknaden med arbete som utförs hemma hos folk, där det tyvärr är alldeles för utbrett att man betalar svart för lite småreoveringar.

En tredje fördel om vi kan få till stånd en skärpt kontroll från myndigheternas sida är att vi kan få mindre svartarbete och därmed också mindre organiserad brottslighet. Det är ju syftet med det hela. Vi har sett goda resultat i restaurangbranschen. Sedan personalliggare infördes för bara ett år sedan är det 4 000 jobb som har blivit vita och skattintäkterna har ökat med 470 miljoner kronor. Det är nästan ½ miljard kronor extra till statskassan. Det är inte en engångseffekt utan något som vi bör kunna räkna med varje år, och det är viktiga pengar att kunna använda till välfärden.

När jag nu får möta finansministern här vill jag passa på att höra med finansministern om det finns några andra åtgärder på gång för att få till en kulturförändring i Sverige vad gäller synen på svart ekonomi och svartarbete, som ju är det som gör att organiserade brottslingar lockas till byggbranschen, restaurangbranschen, åkeriföretag, städföretag – alltså de branscher där det är mycket kontanthantering och en kultur av svartarbete. Det är viktigt att få ut till medborgarna att det är viktigt att ändra synen på detta.

För tio år sedan hade vi inte de här organiserade gängbrottslingarna, men de utnyttjar nu den här kulturen som finns alltför brett. Jag tror att många svenskar, om de får upp ögonen för detta samband, skulle vara villiga att ta avstånd från den svarta ekonomin.

Anf. 52 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Det råder en tydlig samsyn mellan mig och Cecilia Wigström om vikten av att både bekämpa den organiserade brottsligheten och förbättra och förenkla skattesystemen.

Vi vet av erfarenhet att grov organiserad brottslighet förekommer i större utsträckning i vissa delar av ekonomin. Det är byggbranschen, restaurangbranschen och ett antal andra näringar som är anfrätta av denna samhällsparasit som den grova organiserade brottsligheten utgör.

Cecilia Wigström reser frågan om att komma åt det här genom att få till stånd en kulturförändring. Det tror jag är en helt riktig ansats. Jag tror att vi är på god väg att göra det, därför att den grundläggande utgångspunkten för regeringen är att göra det enklare att göra rätt och svårare att göra fel i skattesystemet. Och skattesystemet blir mer legitimt när vi sänker skatterna så att vanliga människor får mer pengar kvar i plånboken och följaktligen lättare att göra rätt för sig, samtidigt som vi förbättrar välfärden. Vi höjer kunskapsinnehåll och kvalitet i vården. Att skatterna framstår som rimliga i relation till vad man får för välfärd och service är det som avgör hur mycket skatter vi faktiskt får in. Upplevs skattesystemet som rättvist och rimligt får vi in större skatteintäkter. Därigenom motverkar vi också grov organiserad brottslighet.

Det är också viktigt att understryka att det här inte bara är en skattefråga. Det handlar naturligtvis också om att bekämpa brottslighet med de normala brottsbekämpningsmetoder vi har, där polis, rättsväsende, domstolar och kriminalvård är centrala. Det är också därför som dessa myndigheter har fått och kommer att få ökade ekonomiska resurser.

Anf. 53 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp):

Herr talman! Jag vill tacka finansministern så hemskt mycket för hans svar till mig och för debatten som vi har haft. Jag är väldigt glad och nöjd med att regeringen tar detta på största allvar och jobbar vidare.

Det är viktigt att vi bekämpar den organiserade brottsligheten, för vi måste se vad som blir konsekvensen om vi inte får hejd på den här utvecklingen, att den organiserade brottsligheten utgör ett allvarligt hot mot vår rättsstat och därmed också vår demokrati.

Jag vill skicka med att det positiva arbete som pågår för att få byggföretag att betala in källskatt och sociala avgifter på individnivå och att Skatteverket ges möjlighet att göra oanmälda besök på byggarbetsplatser är jätte viktigt. Jag vill verkligen ge mitt stöd till att detta arbete skyndas på i departementet.

Det finns också internationella exempel att titta på. Danmark, Estland, Ungern, Finland och Holland har liknande system. Det vore mycket positivt om Sverige kunde gå vidare i den riktningen, och det är vi på väg att göra.

Jag vill än en gång tacka finansministern.

Anf. 54 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Jag vill tacka Cecilia Wigström för att hon gett oss möjlighet att ha den här interpellationsdebatten, även om det nu råder sommartid i landet.

Jag vill också tacka därför att vi har en så tydlig samsyn i de här frågorna inom alliansen och mellan våra respektive partier. Samsynen utgör en god grund för det fortsatta arbetet, där de riktlinjer som Cecilia Wigström redogör för också är de som jag ser framför mig: att vi har ett gemensamt arbete där vi ska skärpa regelverket och tydliggöra att det ska vara god och lika konkurrens mellan dem som arbetar vitt och dem som arbetar svart också inom byggmarknad, restaurangbransch och andra näringar som har anfräts av ekonomisk brottslighet.

Låt mig tacka Cecilia Wigström för denna viktiga interpellationsdebatt.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på interpellation 2007/08:738 om utanförskapet

Anf. 55 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Mikaela Valtersson har frågat mig om utanförskapet och om regeringen avser att förtydliga begreppet och tala om hur många människor som i dag befinner sig i utanförskap.

Utanförskapsbegreppet syftar till att belysa att betydligt fler än de som räknas som arbetslösa har arbetsmarknadsrelaterade problem och att dessa problem till och med kan vara allvarligare än de problem som arbetslösa har. Utanförskapet är alltså ett samlingsbegrepp för ett allvarligt samhällsproblem och låter sig inte enkelt kvantifieras med en enda storhet. Det kan mätas på olika sätt och regeringen arbetar för närvarande med att förbättra mätmetoderna. Av betydelse i sammanhanget är också att begreppet diskuteras flitigt i ekonomiska rapporter och analyser från OECD, IMF och inom EU. Det är således ett vedertaget koncept i den internationella diskussionen om problem på våra arbetsmarknader.

Under lång tid har debatten kring arbetsmarknaden och sysselsättningspolitiken fokuserats på hur många som är sysselsatta eller arbetslösa. Hur många som är sysselsatta eller arbetslösa är inte oviktigt men att bara fokusera på dessa grupper riskerar att leda sysselsättningspolitiken fel. Det visar inte minst erfarenheterna av den socialdemokratiska regeringens kvantitativa mål för just dessa grupper.

Dessa mål var bland annat behäftade med problemet att man lätt kunde manipulera dem genom att flytta människor från arbetslöshet till arbetsmarknadspolitiska program eller – ännu värre – till tillstånd helt utanför arbetsmarknaden som aktivitets- och sjukersättning. Det gjorde att siffrorna förbättrades, men i själva verket förvärrades situationen för de berörda människorna. Deras möjligheter att komma tillbaka till arbetsmarknaden blev helt enkelt sämre. De kvantitativa målen tydliggjorde inte heller att det helt avgörande för ökad välfärd är att de nya jobben är varaktiga, det vill säga det gäller att undvika att människor på nytt får problem när konjunkturläget blir sämre.

Regeringens ambition är att öka den varaktiga sysselsättningen framför allt genom åtgärder som underlättar för människor som står långt utanför arbetsmarknaden. Därför har regeringens politik inriktats på i första hand åtgärder som på olika sätt hjälper människor att komma tillbaka till arbetsmarknaden och åtgärder som gör det mer lönsamt att ar-

beta än att inte göra det. Till de viktigaste åtgärderna hör jobbskatteavdraget, förändringarna av a-kassan och sjukförsäkringarna och ett flertal åtgärder som avser att förbättra matchningen mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft.

Flera externa bedömare av svensk ekonomi har dragit slutsatsen att regeringens politik är framgångsrik och får avsedd effekt. Inte minst IMF, som för några dagar sedan var här och gjorde sin årliga granskning av Sverige, pekar på att så är fallet. Faktum är att den svenska arbetsmarknaden inte sett så här bra ut på 20 år. Det är förstås mycket glädjande och understryker att vi är på rätt väg.

Anf. 56 MIKAELA VALTERSSON (mp):

Herr talman! En av alliansens viktigaste valfrågor under valrörelsen 2006 var att minska utanförskapet. Begreppet utanförskap har också använts mycket flitigt under regeringens två första år vid makten. Det sägs fortfarande vara en huvudprioritering att minska detta utanförskap.

I vårpropositionen skriver regeringen att antalet personer som får sin försörjning från system som rör ohälsa, arbetslöshet och försörjningsstöd minskade med 121 000 personer under 2007. Utanförskapet mäts av regeringen som antalet helårsekvivalenter försörjda med olika sociala ersättningar.

Denna statistik har samlats in av SCB under ett antal år. Regeringen använder emellertid en variant av SCB:s statistik där även sjuklöneperioden som inte ersätts av det offentliga ingår. Därför får man en högre siffra än SCB.

Att regeringen räknar in helårsekvivalenter skapar förvirring och gör att målet med regeringens politik blir oklart. Sammantaget är det 1,8 miljoner individers ersättningar som är sammanräknade till helårsekvivalenter. Många av dem som räknas in är individer som är frånvarande en mycket kort del av året, till exempel på grund av sjukdom eller kortare tids arbetslöshet. Med regeringens sätt att räkna ingår även personer som är borta kanske två dagar från arbetet för att de är förkylda i det så kallade utanförskapet. Detta är såklart mycket missvisande och gör att fokus försvinner från de riktiga problemen med människor som verkligen står långt från arbetsmarknaden eller som har sociala problem som gör det svårt för dem att försörja sig själva.

Regeringen gör tyvärr inte heller någon analys av skillnaden mellan kvinnor och män när det gäller utanförskap. Att sjuktalet ser olika ut, att fler kvinnor än män har sjuk- och aktivitetsersättning, att fler kvinnor än män är deltidsarbetslösa och att arbetslöshetstiderna ser olika ut för kvinnor och män tas ingen hänsyn till. Man tar heller ingen hänsyn till orsakerna bakom dessa skillnader som ofta handlar om att kvinnor och män har olika ställning på arbetsmarknaden.

Ska man ha trovärdighet i att verkligen vilja lösa problem med människor som står utanför arbetsmarknaden måste man analysera den verklighet man talar om och titta på vad det finns för orsaker bakom statistiken.

Jag får väl så långt tacka finansministern för svaret, även om jag vill förtydliga några frågor som jag inte tycker att finansministern riktigt svarade på.

Man kritiserar den tidigare regeringen för att ha kvantitativa mått, men detta är verkligen att upphöja kvantitativa mått till det stora och viktiga. Om man för att få ned utanförskapssiffrorna ger stor betydelse åt att folk går förkylda till jobbet i stället för att fokusera på det som är riktiga problem har man upphöjt kvantitativ statistik över människors riktiga problem.

Anders Borg har inte svarat på om ni har planer på att redovisa statistik över hur många personer ni bedömer de facto befinner sig i ett utanförskap och vad man egentligen är utanför för något. Upphöjer man utanförskapet till sin viktigaste fråga vore det väl ändå relevant att redovisa hur många och vilka det rör sig om? Det vore mycket bra om vi här i dag kan få svar på hur finansministern ser på det.

I svaret säger finansministern att utanförskapet är ett samlingsbegrepp för ett allvarligt samhällsproblem och det låter sig inte enkelt kvantifieras med en enda storhet. Jag skulle vilja att finansministern i dag tydligare kunde definiera vilket detta allvarliga samhällsproblem är och om han anser att det behöver belysas mer noggrant än ni hittills gjort.

Finansministern talar om att man ska förbättra mätmetoderna. Det vore bra om ni kunde förtydliga det. På vilket sätt tänker ni förbättra mätmetoderna och vilket är det allvarliga problem som man behöver belysa?

Anf. 57 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Hur uppnår vi full sysselsättning? Om detta råder det egentligen ingen stor oenighet bland experterna på arbetsmarknadspolitik. Vi gör det genom att öka arbetsutbudet så att fler människor är på arbetsmarknaden och söker de arbeten som erbjuds. Då kan sysselsättningen öka utan att löner och inflation tar fart. Man ökar arbetsutbudet. Det råder inte heller någon oenighet om hur man ökar arbetsutbudet. Man ser till att det är en ekonomisk belöning, att det finns ekonomiska drivkrafter för att öka arbetsutbudet.

Det är inte bara utbudet som spelar roll. Det spelar också roll vad vi har för lönesättning i ekonomin. Det är därför vi kan ha arbetslöshet även i perioder av relativt god tillväxt. Hur påverkar vi lönesättningen? Jo, vi ser till att det lönar sig bättre att arbeta och vi anpassar a-kassan så att den inte är en evig försörjningsförsäkring utan syftar till omställning. Det gör att lönebildningen bättre återspeglar ekonomins funktionssätt och att arbetslösheten minskar. Vi kan också förbättra lönebildningen genom att förbättra matchningen. Det gör vi genom att återupprätta arbetslinjen.

Det är ingen kärnfysik att regeringens ekonomiska politik leder till förbättrad sysselsättning. Det handlar om grundläggande modeller för hur arbetsmarknaden fungerar som gäller i all erfarenhet och forskning vi har och som det definitivt råder bred enighet om bland de arbetsmarknadsekonomer som arbetar med dessa frågor.

Det är också tydligt hur resultaten ser ut. Inför debatten tog jag fram några olika statistikällor. När vi tillträdde var 211 300 personer öppet arbetslösa; i dag är det 172 000. Då befann sig 154 000 personer i Amsätgärder; i dag är det ungefär 88 000. Det har alltså gått ned med 66 000. Latent arbetslösa – personer som uppger att de inte har något arbete och att de i grunden står till arbetsmarknadens förfogande men inte aktivt söker arbete – minskade från 181 000 till 140 000. Vi har också en stor

grupp undersysselsatta som anmäler sig hos Arbetsförmedlingen och söker ytterligare arbete – den har minskat från 295 000 till 282 000. Tittar vi på de med sjukpenning har antalet minskat från 236 000 till 188 000. Antalet med sjuk- och aktivitetsersättning har gått ned från 553 000 till 541 000. Jag har inte använt siffrorna i helårsekvivalenter, men jag återkommer gärna och redovisar dem också.

Detta betyder att det är fler människor som har arbete, som får vara med om den vinst det innebär att ha arbetskamrater, som får vara med om de lönehöjningar som ligger i att produktiviteten stiger i ekonomin och som har den självklara rätt som människor strävar efter, nämligen att få försörja sig själva genom eget arbete.

Mot detta står en vänsterpolitik där man vill höja skatterna. Mest obegripligt i detta gäng är ändå Miljöpartiet. Man vill ersätta ett jobbavdrag som leder till betydande sysselsättningsökningar med en annan skattesänkning – ett grundavdrag. Det är ett grundavdrag som inte har någon som helst effekt på hur många som arbetar, hur lönebildningen fungerar eller hur matchningen på arbetsmarknaden går till. Det är närmast svenskt rekord i bristande ekonomisk logik i de förslagen. Man ska ersätta jobbavdrag med grundavdrag, man ska återställa bidragsnivåer och man ska se till att Ams fungerar som det gjorde tidigare. Då kommer resultatet att bli som det blir. Med all grundläggande erfarenhet och forskning vi har om arbetsmarknaden kommer det att betyda att jämviktsarbetslösheten ökar och att sysselsättningen sjunker. Här har vi det grundläggande problemet.

Miljöpartiet har en utmärkt miljöpolitik i många avseenden där logiken är uppenbar och enkel. Varför kan inte samma logik tillämpas när vi ser på arbetsmarknadspolitiken?

Anf. 58 MIKAELA VALTERSSON (mp):

Herr talman! Vi hade visserligen rätt trevligt i onsdags och jag vet inte vad finansministern tycker, men jag för min del tänkte inte upprepa budgetdebatten utan hålla mig till det jag faktiskt har frågat om. Det handlade om er hantering av utanförskapet och utanförskapssiffrorna.

Jag vill också tipsa finansministern om att läsa på oppositionspartiernas budgetar lite bättre eftersom han menar att vi ersätter jobbavdraget med grundavdrag. Det är inte på långa vägar i samma nivå.

Det är lägre arbetslöshet nu än för några år sedan. Det vore väl konstigt annars med den brinnande högkonjunktur som har varit. Arbetslöshetssiffrorna går ned i högkonjunktur.

Min fråga handlade om er användning av utanförskap som begrepp. Jag kritiserade inte det. Det handlar inte om vilka åtgärder ni har gjort och analysen av om de har varit riktiga eller inte. Om finansministern redovisar statistiken på samma sätt som nu är det åtminstone ärligt.

Att klumpa ihop detta och prata om ett utanförskap vänder jag mig emot och ställer min fråga om. Vi kanske kan prata om det.

Jag tror att det är stor skillnad om man har ganska lätt att komma tillbaka till arbetsmarknaden eller om man står långt ifrån och har varit sjuk och arbetslös under många år. Då behöver man ofta hjälp i en omställningsprocess eller med omskolning. När det gäller de människorna har ni inte lyckats, och ni har inte haft några åtgärder som riktar sig till just dem.

Av de 1,8 miljoner individer som regeringen räknar in i utanförskapet var det under förra året ungefär 450 000 som hade sin inkomst enbart från de aktuella stöden, resten hade i huvudsak inkomst från arbete eller näringsverksamhet. Därför stämmer användningen av begreppet utanförskap väldigt dåligt överens med människors gängse uppfattning om vad ett utanförskap är.

Jag tycker att det är en märklig människosyn att befästa att man står utanför något slags samhällsgemenskap om man av någon anledning inte kan försörja sig själv. Eftersom begreppet används så flitigt av den moderatledda regeringen kan det vara på sin plats att fundera över vad det betyder. Jag slog upp det i Nationalencyklopedin. Där står det att begreppet utanförskap handlar om att stå utanför en viss gemenskap i hem-, arbets-, kultur- eller samhällsliv mellan medlemmar av ett land.

När regeringen säger att utanförskapet har minskat med 121 000 personer tror nog de flesta att 121 000 riktiga människor har sluppit ifrån långtidssjukdom eller långtidsarbetslöshet och därmed ett utanförskap från arbetsgemenskapen. Så är ju inte fallet.

I själva verket har till exempel långtidsarbetslösheten nästan inte minskat alls. Det var fortfarande 79 100 i mars 2008, jämfört med 81 800 i oktober 2006. Visst har den minskat något, men i ett läge där jobbtillväxten har varit exceptionell är det ändå en ganska blygsam minskning.

Risken är nu stor att långtidsarbetslösheten åter ökar. Regeringen och dess företrädare som utgör majoritet för regeringens politik verkar själva inte ens vara medvetna om vad man menar när man säger att utanförskapet minskar. Till skillnad från den statistik som SCB tidigare har tagit fram över antalet helårsekvivalenter har man valt att lägga till sjuklöneperioden, som faktiskt betalas av arbetsgivaren de första 14 dagarna.

Jag har låtit riksdagens utredningstjänst beräkna utanförskapet med utgångspunkt från Finansdepartementets egna prognoser i stället för Moderaternas ursprungliga beräkningsmodell – den ni använde i valrörelsen. Den analysen visar att utanförskapet under hela den här mandatperioden inte kommer att minska med en enda person utan snarare öka något. När man ser den verkligheten ändrar man statistiken och räknar på något annat sätt för att få bättre siffror.

Det är det jag vänder mig emot. Jag har inte analyserat er jobbpolitik i sak. Jag vänder mig emot ert sätt att använda begreppet utanförskap.

Anf. 59 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Utanförskapet är ju inte en uppfinning av alliansen. Det här är en diskussion som vi för i nästan alla europeiska länder och även i de andra industriländerna. Vilka grupper man inkluderar i statistiken varierar lite mellan länderna. Det beror delvis på att vi har lite olika problem. I Medelhavsekonomierna tenderar utanförskapet att i huvudsak bestå i att människor går in i det ordinarie pensionssystemet och därmed lämnar arbetsmarknaden. Det finns länder som Italien och Grekland där vi har ett stort utanförskap som döljer en bristande jämställdhet mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden och där vi har en alldeles för låg förvärvsfrekvens bland kvinnor. I USA har vi ett stort och betydande problem med att många är i förtidspensionssystemet. Det finns olika exempel på detta.

Vi har inte uppfunnit begreppet utanförskap. Vi har inte ens uppfunnit måtten. I alla de finansplaner där Mikaela Valtersson och hennes partikolleger har tryckt på ett godkännande i riksdagen har det här begreppet redovisats eftersom det är ett sätt att se på vilka offentliga transfereringssystem vi har.

Vi kan naturligtvis diskutera i vilken utsträckning människor med förtidspension, sjukersättning eller arbetslöshet i realiteten befinner sig i ett varaktigt och problematiskt utanförskap. Det kommer vi aldrig att hitta ett perfekt mått på. Vi får använda de mått som finns.

Jag tycker ändå att det är slående när man tittar på statistiken. Jag valde att redovisa några siffror för Mikaela Valtersson. Jag har några andra. Jag ska använda dem vi har för helårsekvivalenser.

Vi har haft en nedgång med 6 000 av dem med förtidspension, 40 000 av dem som får sjukpenning, 69 000 av dem i arbetslöshet, 57 000 av dem med arbetsmarknadspolitiska åtgärder och 4 000 av dem med socialbidrag från 2006 till de prognoser vi har för i år.

Den siffra som jag redovisade tidigare var naturligtvis högre eftersom det inte var helårsekvivalensen utan personer. Då var nedgången 155 000. För att inte ge en överdriven bild av detta kan det vara viktigt att titta på helårsekvivalenser. Vi vet att huvuddelen av dem som är arbetslösa är arbetslösa en kortare period.

Jag undrar om inte skälet till att Mikaela Valtersson för den här diskussionen och hakar upp sig på en enskild detalj i ett statistiskt mått är att hon försöker komma undan problemet.

Jag tror inte att det går att landa i en annan slutsats än att den politik som Mikaela Valtersson skulle vilja föra i Sverige skulle leda till att sysselsättningen sjönk, arbetslösheten ökade, sjukskrivningarna förvärrades och till att vi skulle ha ett större utanförskap. Det sammanhänger med att om man försämrar jobbskatteavdraget, om man höjer a-kassa och sjukersättning, tillsammans med vänsterpartierna, minskar motiven att vara i arbete. Då försvagas arbetsutbudet. Samtidigt försämras lönesättningen och matchningen på arbetsmarknaden. Då kommer jämviktsarbetslösheten att öka. Då kommer utanförskapet att växa. Fler människor kommer att dömas till att inte ha arbetskamrater och till att inte få vara med i löneutveckling och gemenskap, till att inte ha stolthet över egen försörjning.

I grund och botten handlar det inte om att vi ska debattera om en liten andel av de sjukskrivna ska eller inte ska ingå. Det handlar om grundläggande olika samhällssyn. Jag är för ett samhälle med full sysselsättning, där alla som vill och kan ska arbeta och där alla som vill och kan ska ha möjlighet till egen försörjning. Det är vår skyldighet som politiker att utifrån den kunskap och erfarenhet vi har föra en politik som leder till det och att anstränga oss för att försöka förstå hur systemen kan bidra till arbete eller utanförskap och försöka utforma dem på bästa möjliga sätt. Här har vi en grundläggande skillnad. Miljöpartiet och vänsterpartierna för en politik som dömer människor till utanförskap.

Anf. 60 MIKAELA VALTERSSON (mp):

Herr talman! Jag förstår om regeringen och finansministern vill tala om det här som en liten detalj. För mig är det ingen liten detalj. Jag tror att det för de flesta människor inte är en liten detalj om man står utanför

arbete. Man måste fokusera på vad som är de verkliga problemen och hur man löser att människor kan få komma tillbaka i arbete. Om man då upphöjer utanförskapet till norm och räknar in människor som är borta från jobbet några dagar för förkylning har man hamnat fel. Det är själva poängen. Man fokuserar inte på rätt problem. Om ni gjorde det skulle man kanske kunna vidta åtgärder för människor som behöver hjälp att komma tillbaka och som står långt utanför.

Om man är tydlig med vad man menar, gör rätt analys och talar om vilka problem man pratar om är det okej för min del. De flesta av dessa människor är inte i ett utanförskap. Det är att befästa en bild av de människorna som är helt fel. Det gör att ni kommer fjärran från de problem som finns i samhället.

Att vi redovisade den här statistiken i budgetpropositionen under den förra mandatperioden går ju inte att jämföra. För det första var inte sjuklöneperioden med och för det andra är det inte på samma sätt. Vi har inte diskuterat och pratat om utanförskapet på det sättet och gjort om det till personer och gjort en stor sak av att det skulle ha minskat. Jag har ingenting emot att man redovisar statistik över hur många som är sjuka en kort period och hur många som får ersättning från olika system. Att upphöja det till den stora politiska frågan om att minska antalet personer i utanförskap är något helt annat än att redovisa statistik.

Det finns ju ett tydligt samband mellan utbildning och arbetslöshet. Ju lägre utbildning desto högre arbetslöshet. Det är just de människor som står långt ifrån som behöver hjälp med att underlätta omställning och omskolning med utbildningsinsatser, inte med nedskärningar på komvux, kvalificerad yrkesutbildning och högre utbildning. Tvärtom.

Det är den hjälpen man behöver i stället för att fokusera på helt fel problem. Det är problemet med regeringens politik.

Anf. 61 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Det diskuteras mycket hur stora jobbeffekter regeringens politik har. Finanspolitiska rådet gör en bedömning. Vi har EU-kommissionen, OECD och Konjunkturinstitutet som gör bedömningar. Konjunkturinstitutet gör i sin senaste rapport – på fem, sex, sju eller åtta sidor – konstaterandet att regeringens politik leder till ökad sysselsättning.

Jag har följt ekonomisk-politisk debatt under många år. Jag såg aldrig under de år då Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna regerade att det presenterades några beräkningar på vilka jobbeffekter politiken ledde till.

Det berodde på att det inte gick att göra den typen av beräkningar därför att de åtgärder som man aktivt vidtog i huvudsak ledde till att sysselsättningen minskade. Detta var inte sant från år 1998 och framåt, utan det har varit sant under många år i Sverige. Det är därför vi också har sett att utanförskapet år för år och decennium för decennium har ökat.

Om man mycket konsekvent arbetar för att det inte ska löna sig att jobba, att det inte ska finnas tydliga drivkrafter att gå tillbaka och att vi inte ska ha en lönebildning som tar hänsyn till vad tillväxt och ekonomi tål utan som leder till att vi snabbt kör in i inflationsbromsarna och som inte gör att vi har en väl fungerande matchning får man inte full sysselsättning.

Detta är 20, 30, 40 års erfarenhet av svensk ekonomi som visar att med den politik som Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna vill stå för döms människor till utanförskap.

Sedan kan man diskutera – om vi ska tala om helårsekvivalenter – om det nu är en minskning med 155 000. Eller kanske är det en minskning med 220 000 personer. Kan det inte vara intressant för vänsterpartierna att hämta någon erfarenhet från detta?

Nu har vi lagt om kursen. Nu gör vi stora framsteg på vägen tillbaka till full sysselsättning. Då borde det väl vara lämpligt att även vänsterpartierna tog intryck av detta och reformerade sin ekonomiska politik.

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Svar på interpellation 2007/08:773 om skattekontoret i Ljusdal

Anf. 62 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Roland Bäckman har frågat mig om jag avser att vidta några åtgärder för att försöka rädda en så välskött verksamhet med en så kompetent personal som skattekontoret i Ljusdal.

Det ankommer inte på regeringen att fastställa hur Skatteverket organiserar sin verksamhet. Regeringens förvaltningspolitik bygger på att myndigheterna i största möjliga utsträckning själva ska avgöra var de resurser man förfogar över gör mest nytta för att uppfylla de mål för verksamheten som riksdagen och regeringen fastställer. I Skatteverkets ansvar ligger att, med utgångspunkt i målen för verksamheten, fortlöpande pröva hur tillgängliga resurser ska fördelas mellan olika delar av landet.

Regeringen har tillsatt en utredning (Fi2007:06) om utveckling av lokal service i samverkan. Syftet är att stödja de statliga myndigheterna i deras arbete med att starta lokala servicekontor. Utredaren ska driva på utvecklingen av en effektivare offentlig service- och tjänsteproduktion som utnyttjar den moderna informations- och kommunikationsteknikens möjligheter. Målet är att förbättra tillgängligheten till offentlig service i hela landet. I samma anda ligger arbetet med att utveckla en elektronisk förvaltning så att Sverige år 2010 har återtagit en ledande position när det gäller sådan förvaltning.

Det förändringsarbete som för närvarande genomförs inom Skatteverket syftar till att skattekontoret på ett effektivt och mer ekonomiskt och uthålligt sätt ska kunna utföra Skatteverkets uppdrag även i framtiden.

Anf. 63 ROLAND BÄCKMAN (s):

Herr talman! Jag har ställt en interpellation till finansministern om huruvida han över huvud taget tänker vidta några åtgärder för att rädda skattekontoret i Ljusdals kommun eller inte. Skattekontoret är en av de allra viktigaste offentliga verksamheterna i min hemkommun Ljusdal – ja, kanske den allra viktigaste.

Givetvis vill jag tacka för svaret, men jag är inte nöjd med det. Svaret handlar mest om vilka åtgärder finansministern inte avser att vidta.

Jag skulle vilja börja med en kort presentation av min hemkommun – detta för att man ska förstå förutsättningarna. Kommunen är 56 kvadratkilometer stor och har lite drygt 19 000 invånare. Kommunen har en befolkningsstruktur med många äldre och många äldre äldre. Hos oss finns det 1 100 småföretag och fåmansföretag. Man är mycket beroende av att den offentliga servicen fungerar väl. Att Ljusdals kommun är en inlandskommun mitt i Sverige är också värt att nämnas i sammanhanget.

Nu har skattemyndigheten fattat beslut om att det så viktiga skattekontoret i Ljusdal i det närmaste ska utplånas. Det är mycket olyckligt för vår kommun, för invånarna och för företagsamheten där, skulle jag vilja säga.

För några veckor sedan träffade jag Nisse och Karin. Hela sitt liv har de bott i en grannby till min by hemma i Ljusdal och är sedan ett antal år pensionärer. Nu har de bestämt sig för att sälja sin skogsfastighet. De har alltid varit väldigt måna om att göra rätt för sig, naturligtvis också i den här frågan. Det gäller då hur det ska beskattas i samband med en försäljning av den fastighet de har.

Samtidigt vill de naturligtvis kunna sätta in en slant från försäljningen på banken dels för att kunna känna en trygghet, dels för att ha något till barn och barnbarn och så i framtiden. Skogsfastigheten är Nisses och Karins livsverk.

Efter att ha haft en personlig kontakt med skattekontoret, alltså efter att på plats ha träffat personalen på skattekontoret – en väldigt tillmötesgående personal, skulle jag vilja säga – var Nisse och Karin helt överväldigade över hur de hade blivit bemötta och över den goda personliga information de fick om vad som gällde, hur de kunde gå till väga och så vidare.

Nisse och Karin sade ordagrant till mig: Nu, du Bäckman, får du åka ned till Stockholm och tala om för Anders Borg – de hade tagit reda på vem som är ansvarig för de här frågorna – säga till ministern, att vi behöver ha kvar vårt skattekontor här i Ljusdal. Vårt serviceinriktade och kompetenta skattekontor måste vi ha kvar här. Det är en viktig förutsättning för Ljusdal och för att bygden ska överleva. De som bor och verkar i Ljusdals kommun har rätt till samma offentliga service som man har på andra ställen i Sverige.

Det sade Nisse och Karin till mig. Givetvis delar jag den uppfattningen. Självfallet lovade jag att jag skulle göra vad jag kunde för att försöka påverka ministern.

Mötet med Nisse och Karin väckte ett intresse hos mig. Det blev helt omöjligt att låta bli att träffa småföretagare i kommunen för att höra hur de såg på detta. Många småföretagare hemma i Ljusdal börjar komma upp i åren. De funderar för fullt på hur det ska gå för deras företag. Kommer någon att ta över företagen? Vilka skatteregler gäller och så vidare?

Alla som jag pratat med tycker att den personliga kontakten med skattekontoret ger, och har gett, dem väldigt mycket. På ett smidigt och personligt sätt har de fått möjlighet att träffa kompetenta tjänstemän för att skaffa sig kunskaper om de förutsättningar som de frågat efter.

Alla som jag pratat med har dessutom uttryckligen sagt att tillgängligheten till det lokala skattekontoret är en viktig förutsättning för att kunna verka som företagare i Norrlands inland. Det är av största vikt för att företag ska kunna etablera sig på orter i Norrlands inland.

Min fråga till minister Anders Borg som ansvarig för skattemyndigheten är således given: Vilka åtgärder är ministern intresserad av att vidta för att skattekontoret i Ljusdal ska få fortsätta att existera?

Anf. 64 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Vi har i dag samma förvaltningspolitik som vi hade i går, som vi hade för två år sedan, som vi hade för tre år sedan och som har rått i Sverige under många år. Den har sin grundläggande utgångspunkt i att myndigheterna sköter sin egen verksamhet. De organiserar och de placerar sin verksamhet så att man får ut största möjliga effekt av de skattepengar vi har.

Jag är övertygad om att den förändring som nu sker inom skatteförvaltningen är nödvändig. Det är ett steg i rätt riktning. Vi får en bättre service till lägre kostnader.

Jag ska också villigt erkänna att jag är övertygad om att en socialdemokratisk finansminister hade hanterat frågan på exakt samma sätt. Det skulle ha varit exakt samma diskussion från exakt samma utgångspunkter, för Skatteverket bör kunna organisera sin verksamhet så att vi får en bra service till medborgarna. Den förändring som vi nu talar om handlar om att förbättra servicen för landet som helhet, till lägre kostnader. Därför ska Skatteverket driva verksamheten på det sätt som de har avsett att göra.

Anf. 65 ROLAND BÄCKMAN (s):

Herr talman! Jag tror att människor i min hemkommun kommer att uppleva det som en smula märkligt att ansvarig minister inte kan påverka i en så viktig fråga som den om hur skattemyndighetens verksamhet ska organiseras. Vidare blir jag väldigt förvånad över den likgiltighet och den brist på engagemang som finansministern genom sitt svar på min interpellation visar prov på.

När jag kom in i riksdagen fascinerades jag av att så många människor trodde att det var lätt att ändra på saker och ting som gällde den kommun man kom från. Samtidigt är det väldigt stimulerande att min hemkommuns invånare tror att om man på ett bra sätt beskriver ett problem tas det på allvar. Man försöker lösa problemet på bästa sätt.

Väldigt överraskad blev jag dock när det visade sig att aktiva borgerliga politiker i min hemkommun är de som brummar mest. De kräver att jag som kommer från Ljusdals kommun åker ned till Stockholm och frågar varför deras partikamrater här i Stockholm fullständigt struntar i förutsättningarna.

Man får lätt en känsla av att den ena handen, det vill säga lokala borgerliga politiker, inte har en aning om vad den andra handen, deras egen regering, gör. Det gäller speciellt frågor om till exempel de kraftiga förändringar som regeringen genomför när det gäller statlig, offentlig, service.

Det har funnits kritik hemma där man har sagt att generaldirektören inte har rätt fakta. Det är uppenbart fel att göra på det här viset. Nu får det vara slut på flummet. Ljusdal har ett dåligt stöd från staten.

Det här är uttalanden i tidningar från lokala borgerliga politiker.

Jag skulle vilja veta: Är finansministern över huvud taget insatt i vad det får för konsekvenser för en inlandskommun som Ljusdal när skattekontoret utplånas?

Anf. 66 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Jag tror att Roland Bäckman är helt medveten om att vi inte har haft någon förändring av förvaltningspolitiken i Sverige från dagen före valet till dagen efter valet. Vi har en grundläggande utgångspunkt för svensk förvaltningspolitik, och den är att vi i riksdag och regering anslår medel, och sedan ansvarar verken och myndigheterna för att utforma verksamheten.

Varför har vi valt den ordningen? Jo, därför att vi behöver ha en betydande offentlig sektor. Det är viktigt för svensk ekonomisk funktions-sätt. Om vi ska låta betydande offentliga medel administreras inom ramen för myndigheter måste vi också se till att det sker med någorlunda god ekonomisk effektivitet så att vi inte betalar för mycket skattepengar för den service vi efterfrågar.

Hur har vi löst det? Jo, det har vi löst i Sverige genom att inte ha ett planekonomiskt system där riksdag och regering i detalj reglerar i vilken kommun, med vilka öppettider och med hur många anställda som statliga myndigheter bedriver sin verksamhet. Vi delegerar det till myndigheterna, och det är en modell som har fungerat väl. Jag ska gärna ge Roland Bäckman och svensk socialdemokrati en eloge för att svensk offentlig förvaltning, jämfört med praktiskt taget alla andra länder, är effektiv och välfungerande. Det beror på att vi har den här modellen för förvaltningspolitik.

Sedan förstår jag att man som riksdagsman som företräder det lokala har som sitt uppdrag att företräda Ljusdal eller någon annan kommun i Sverige. Men det ändrar inte den grundläggande rollfördelningen mellan en riksdagsman och en finansminister. Finansministerns uppgift är att försvara verkets roll, och verkets roll är att organisera verksamheten så att den är så effektiv som möjligt.

Jag kan inte svara i fråga om Ljusdal om jag inte också svarar om Norrköping, Katrineholm, Västervik och alla andra svenska kommuner. Då tar jag på mig ansvaret att organisera Skatteverket, och då har vi avskaffat den svenska förvaltningspolitiska modellen att myndigheter och verk får sina anslag, får tydliga mål och att vi följer upp verksamheten utifrån det.

Det är min utgångspunkt, precis som det var min företrädares och kommer att vara min efterträdares utgångspunkt, att vi ska ha en sådan förvaltningspolitik i Sverige. Det är den grundläggande utgångspunkten. Sedan är det Skatteverkets uppgift att organisera sin verksamhet.

Anf. 67 ROLAND BÄCKMAN (s):

Herr talman! Jag skulle vilja på stående fot bjuda in finansministern till besök i Ljusdal för att finansministern ska förstå förutsättningarna i en kommun som ser ut som vår med väldigt stora avstånd och så vidare.

Det tror jag skulle vara ett nyttigt besök. Jag tycker att finansministern lite grann ska intressera sig för också landsbygdens förutsättningar, inte bara för storstäderna där de flesta väljare finns.

Jag vet att det bland personalen på skattekontoret både i Ljusdal och på andra ställen finns många goda idéer om hur man skulle kunna samlokalisera vissa funktioner men ändå behålla vissa delar av verksamheten, förslag som gör att viss kompetens blir kvar också på de mindre orterna. Jag tycker att hela Sverige ska få en chans att överleva, och då krävs det ett alldeles särskilt engagemang från regeringen, inte minst från finansministerns sida.

För min del tror jag att om skattekontoret i Ljusdal skulle få en möjlighet att nischa in sig mot ett speciellt område skulle det ganska omgående visa sig vilket värde det är att ha denna form av verksamhet i en liten kommun. Personalen är ofta extremt lojal och kompetent. Man slutar sällan när man fått ett sådant här jobb. I Ljusdal har man gjort mycket arbete åt Stockholmskommuner i skattefrågor.

Jag hade en förväntning när jag gick hit att finansministern efter den här interpellationsdebatten tittar in i tv-kameran och talar om för Ljusdalsborna att frågan om skattemyndighetens överlevnad måste diskuteras en gång till och att det då är viktigt att ta till vara personalens idéer och att deras funderingar över hur man ska kunna lösa saker lyfts fram.

Anf. 68 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Jag bor själv på landsbygden, i glesbygden. Jag vet att vi har samma höga skattesatser som andra delar av landet. Men vi har inte skolor, vi har inte vårdcentraler, vi har oftast inte den offentliga service man har på stora orter. Det är den verklighet man lever i när man lever i glesbygden och på landsbygden. Vi har inte samma starka näringsliv som man har i storstadsregionerna. Det hoppas vi kunna förändra genom en politik som gör att människor också i glesbygden får möjligheter att arbeta och försörja sig.

Men det är inte riktigt det som den här diskussionen handlar om. Det finns inte ett socialdemokratiskt yrkande på att vi ska ändra förvaltningspolitik i Sverige. Det finns inte ett socialdemokratiskt yrkande som säger att finansministern ska överta ansvaret för att organisera tullen, Skatteverket eller någon annan myndighet, utan den grundläggande förvaltningspolitiken är vi eniga om. Det betyder att det är Skatteverket som sköter organiseringen av sin verksamhet. Det hade gällt med en socialdemokratisk finansminister, och det gäller med en moderat finansminister. Jag tror att Roland Bäckman och jag är fullt medvetna om att det är på det här sättet.

Man kan naturligtvis beklaga när människor upplever oro och bekymmer i sin bygd. Den typen av känslor har vi alltid när det sker betydande förändringar. Det har man i min hembygd där det nu sker nedläggningar av skolor. Men det förändrar inte förhållandet att svensk förvaltningspolitik är och förblir byggd på utgångspunkten att myndigheterna själva organiserar sin verksamhet.

Överläggningen var härmed avslutad.

10 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen

Prot. 2007/08:134
23 juni

Förste vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2007/08:FPM117 EU:s öppenhetsförordning *KOM(2008)229* till konstitutionsutskottet

2007/08:FPM118 Två direktiv om förenklingar inom bolagsrätt och redovisning *KOM(2008)194*, *KOM(2008)195* till civilutskottet

11 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Motion

2007/08:Sf29 till socialförsäkringsutskottet

EU-dokument

KOM(2008)237 till konstitutionsutskottet

12 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades

Proposition

2007/08:165 Europeiskt småmålsförfarande

13 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 19 juni

2007/08:1381 Skogsbruk och friluftsliv

av *Lennart Axelsson* (s)

till jordbruksminister *Eskil Erlandsson* (c)

2007/08:1382 Ett försämrat gränsskydd på Arlanda

av *Tommy Waidelich* (s)

till finansminister *Anders Borg* (m)

2007/08:1383 ID-kort för nordbor som tillfälligt vistas eller arbetar i Sverige

av *Sinikka Bohlin* (s)

till statsrådet *Cristina Husmark Pehrsson* (m)

- 2007/08:1384 Göteborg Wind Orchestra**
av *Claes-Göran Brandin* (s)
till försvarsminister Sten Tolgfors (m)
- 2007/08:1385 Svenska kollektivavtal**
av *Phia Andersson* (s)
till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)
- 2007/08:1386 Utdelning av post**
av *Désirée Liljevall* (s)
till statsrådet Åsa Torstensson (c)
- 2007/08:1387 Förskolans personalrekrytering**
av *Peter Hultqvist* (s)
till utbildningsminister Jan Björklund (fp)
- 2007/08:1388 Lokalisering av distansapotek**
av *Jasenko Omanovic* (s)
till näringsminister Maud Olofsson (c)
- 2007/08:1389 Barns och ungdomars intresse för teknik och vetenskap**
av *Jasenko Omanovic* (s)
till utbildningsminister Jan Björklund (fp)
- 2007/08:1390 EU-stöd till ny kärnkraft i Bulgarien**
av *Bodil Ceballos* (mp)
till statsrådet Cecilia Malmström (fp)
- 2007/08:1391 Ett moderniserat tomträttsinstitut**
av *Carina Moberg* (s)
till justitieminister Beatrice Ask (m)
- 2007/08:1392 Ökad fastighetsskatt**
av *Tommy Waidelich* (s)
till finansminister Anders Borg (m)
- 2007/08:1393 Rimlighet mellan regelkostnad för företag och samhällsnyttan**
av *Agneta Berliner* (fp)
till näringsminister Maud Olofsson (c)
- 2007/08:1394 Nya uppgifter om ubåtskränkningar**
av *Peter Hultqvist* (s)
till utrikesminister Carl Bildt (m)
- 2007/08:1395 Palmecentret och dialogkonferensen**
av *Annelie Enochson* (kd)
till statsrådet Gunilla Carlsson (m)
- 2007/08:1396 Rehabkedjan och arbetslöshetsersättningen**
av *Kurt Kvarnström* (s)
till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)
- 2007/08:1397 Rehabkedjan och arbetsmiljölagen**
av *Kurt Kvarnström* (s)
till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)
- 2007/08:1398 Rehabkedjan och avstämningsmöten**
av *Kurt Kvarnström* (s)
till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

2007/08:1399 Rehabkedjan och ansvar

av *Kurt Kvarnström* (s)

till statsrådet *Cristina Husmark Pehrsson* (m)

2007/08:1400 Rehabkedjan och landstingsmiljard

av *Kurt Kvarnström* (s)

till statsrådet *Cristina Husmark Pehrsson* (m)

2007/08:1401 Rehabkedjan och A-kassan

av *Kurt Kvarnström* (s)

till statsrådet *Cristina Husmark Pehrsson* (m)

2007/08:1402 Rehabkedjan och rehabiliteringsinsatserna

av *Kurt Kvarnström* (s)

till statsrådet *Cristina Husmark Pehrsson* (m)

2007/08:1403 Rehabkedjan och förlängd sjukpenning

av *Kurt Kvarnström* (s)

till statsrådet *Cristina Husmark Pehrsson* (m)

2007/08:1404 Rehabkedjan och en parlamentarisk socialförsäkringsutredning

av *Kurt Kvarnström* (s)

till statsrådet *Cristina Husmark Pehrsson* (m)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 16 september.

14 § Kammaren åtskildes kl. 13.06.

Förhandlingarna leddes

av talmannen från sammanträdet början till och med 6 § anf. 42 (delvis)

och

av förste vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

PER PERSSON

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Svar på interpellation 2007/08:706 om stöd för introduktion och delaktighet	1
Anf. 1 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp).....	1
Anf. 2 EVA-LENA JANSSON (s).....	2
Anf. 3 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp).....	3
Anf. 4 EVA-LENA JANSSON (s).....	3
Anf. 5 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp).....	4
Anf. 6 EVA-LENA JANSSON (s).....	4
3 § Svar på interpellationerna 2007/08:650, 654, 655 och 660 om fastighetsskattens effekter.....	5
Anf. 7 Finansminister ANDERS BORG (m)	5
Anf. 8 LARS U GRANBERG (s)	5
Anf. 9 GUNNAR SANDBERG (s).....	6
Anf. 10 HANS STENBERG (s).....	7
Anf. 11 GUNNAR ANDRÉN (fp).....	8
Anf. 12 MARIE ENGSTRÖM (v)	8
Anf. 13 JAN LINDHOLM (mp)	9
Anf. 14 GÖRAN PETERSSON (m).....	11
Anf. 15 Finansminister ANDERS BORG (m)	11
Anf. 16 LARS U GRANBERG (s)	12
Anf. 17 GUNNAR SANDBERG (s).....	13
Anf. 18 HANS STENBERG (s).....	14
Anf. 19 GUNNAR ANDRÉN (fp).....	15
Anf. 20 MARIE ENGSTRÖM (v)	15
Anf. 21 JAN LINDHOLM (mp)	16
Anf. 22 GÖRAN PETERSSON (m).....	16
Anf. 23 Finansminister ANDERS BORG (m)	17
Anf. 24 LARS U GRANBERG (s)	18
Anf. 25 GUNNAR SANDBERG (s).....	19
Anf. 26 HANS STENBERG (s).....	19
Anf. 27 Finansminister ANDERS BORG (m)	20
4 § Svar på interpellation 2007/08:652 om förhöjt grundavdrag i stödområde A.....	20
Anf. 28 Finansminister ANDERS BORG (m)	20
Anf. 29 LARS U GRANBERG (s)	21
5 § Svar på interpellation 2007/08:680 om skattesubventioner för hushållsnära tjänster	22
Anf. 30 Finansminister ANDERS BORG (m)	22
Anf. 31 EVA-LENA JANSSON (s).....	22
Anf. 32 Finansminister ANDERS BORG (m)	23
Anf. 33 EVA-LENA JANSSON (s).....	24

Anf. 34	MARIE ENGSTRÖM (v)	25
Anf. 35	Finansminister ANDERS BORG (m)	26
Anf. 36	EVA-LENA JANSSON (s)	27
Anf. 37	Finansminister ANDERS BORG (m)	28
6 §	Svar på interpellationerna 2007/08:707 och 757 om begränsningsregeln i fastighetsskatten	28
Anf. 38	Finansminister ANDERS BORG (m)	28
Anf. 39	EVA-LENA JANSSON (s)	29
Anf. 40	MARIE ENGSTRÖM (v)	30
Anf. 41	Finansminister ANDERS BORG (m)	30
Anf. 42	EVA-LENA JANSSON (s)	31
Anf. 43	MARIE ENGSTRÖM (v)	32
Anf. 44	Finansminister ANDERS BORG (m)	32
Anf. 45	EVA-LENA JANSSON (s)	33
Anf. 46	MARIE ENGSTRÖM (v)	34
Anf. 47	Finansminister ANDERS BORG (m)	35
7 §	Svar på interpellation 2007/08:725 om organiserad brottslighet i byggbranschen	35
Anf. 48	Finansminister ANDERS BORG (m)	35
Anf. 49	CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp)	36
Anf. 50	Finansminister ANDERS BORG (m)	37
Anf. 51	CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp)	37
Anf. 52	Finansminister ANDERS BORG (m)	39
Anf. 53	CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp)	39
Anf. 54	Finansminister ANDERS BORG (m)	39
8 §	Svar på interpellation 2007/08:738 om utanförskapet	40
Anf. 55	Finansminister ANDERS BORG (m)	40
Anf. 56	MIKAELA VALTERSSON (mp)	41
Anf. 57	Finansminister ANDERS BORG (m)	42
Anf. 58	MIKAELA VALTERSSON (mp)	43
Anf. 59	Finansminister ANDERS BORG (m)	44
Anf. 60	MIKAELA VALTERSSON (mp)	45
Anf. 61	Finansminister ANDERS BORG (m)	46
9 §	Svar på interpellation 2007/08:773 om skattekontoret i Ljusdal	47
Anf. 62	Finansminister ANDERS BORG (m)	47
Anf. 63	ROLAND BÄCKMAN (s)	47
Anf. 64	Finansminister ANDERS BORG (m)	49
Anf. 65	ROLAND BÄCKMAN (s)	49
Anf. 66	Finansminister ANDERS BORG (m)	50
Anf. 67	ROLAND BÄCKMAN (s)	50
Anf. 68	Finansminister ANDERS BORG (m)	51
10 §	Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen	52
11 §	Hänvisning av ärenden till utskott	52
12 §	Bordläggning	52
13 §	Anmälan om frågor för skriftliga svar	52
14 §	Kammaren åtskildes kl. 13.06	54

